

Fiskální výhled České republiky

květen 2013

Fiskální výhled České republiky
květen 2013

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

E-mail: Fiscal.Outlook@mfcz.cz

ISSN 1804-7998

Vychází 2× ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<http://www.mfcz.cz/FiskalniVyhled>

Fiskální výhled

České republiky

květen 2013

Obsah

Úvod	1
1 Hospodářský vývoj a fiskální politika	2
1.1 Makroekonomický vývoj.....	2
1.2 Záměry fiskální politiky	3
2 Sektor vládních institucí – národní účty (ESA 95).....	6
2.1 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2012.....	6
2.2 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2013.....	7
2.3 Mezinárodní srovnání.....	10
3 Veřejné rozpočty – peněžní toky (GFS 2001)	16
3.1 Veřejné rozpočty v roce 2012.....	16
3.2 Veřejné rozpočty v roce 2013.....	17
4 Zdroje	18
A Tabulková příloha – metodika GFS 2001	19
B Tabulková příloha – metodika ESA 95	24
C Seznamy tematických kapitol a boxů předchozích Fiskálních výhledů ČR.....	35

Seznam boxů

Box 1: Satelitní účet veřejného sektoru	8
Box 2: Sedmé rozšíření Evropské unie – Chorvatsko	11

Fiskální výhled ČR je zpracováván v odboru Finanční politika MF ČR s pololetní periodicitou (publikován zpravidla koncem května a listopadu). Zahrnuje predikci na běžný a následující rok (tj. do roku 2014), u některých ukazatelů pak i výhled na další 2 roky (tj. do roku 2016). Publikace je dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/FiskalniVyhled>

Nedílnou součástí Fiskálního výhledu ČR je i metodická příručka, která definuje, upřesňuje a vysvětluje řadu pojmů, metod a použitých statistik.

Rádi přivítáme relevantní připomínky nebo náměty, které poslouží ke zkvalitnění publikace a přiblíží ji potřebám uživatelů. Případné připomínky prosím zasílejte na adresu:

Fiscal.Outlook@mfcr.cz

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Hlavní makroekonomické indikátory (2012–2016)	2
Tabulka 1.2: Nastavení fiskální politiky (2010–2016)	3
Tabulka 1.3: Struktura diskrečních opatření (2014–2016)	4
Tabulka 1.4: Výhled příjmů sektoru vládních institucí	4
Tabulka 1.5: Výhled výdajů sektoru vládních institucí	5
Tabulka 2.1: Kritéria rozlišení veřejného a soukromého sektoru	8
Tabulka 2.2: Příjmy sektoru vládních institucí (2007–2013)	9
Tabulka 2.3: Výdaje sektoru vládních institucí (2007–2013)	9
Tabulka 2.4: Saldo sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2007–2013)	9
Tabulka 2.5: Dluh sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2007–2013)	10
Tabulka 2.6: Přechod od deficitu ke změně dluhu (2007–2013)	10
Tabulka 2.7: Hospodaření vládního sektoru v Chorvatsku (2012–2016)	12
Tabulka A.1: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy	19
Tabulka A.2: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy	20
Tabulka A.3: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje	21
Tabulka A.4: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje	21
Tabulka A.5: Konsolidované veřejné rozpočty – saldo	22
Tabulka A.6: Struktura salda veřejných rozpočtů	22
Tabulka A.7: Struktura salda pro fiskální cílení	22
Tabulka A.8: Konsolidované veřejné rozpočty – zdroje a užití	23
Tabulka A.9: Konsolidované veřejné rozpočty – vládní dluh	23
Tabulka B.1: Příjmy sektoru vládních institucí	24
Tabulka B.2: Daňové příjmy sektoru vládních institucí	25
Tabulka B.3: Daňové příjmy sektoru vládních institucí	26
Tabulka B.4: Příjmy subsektoru ústředních vládních institucí	26
Tabulka B.5: Příjmy subsektoru místních vládních institucí	27
Tabulka B.6: Příjmy subsektoru fondů sociálního zabezpečení	27
Tabulka B.7: Výdaje sektoru vládních institucí	28
Tabulka B.8: Výdaje sektoru vládních institucí	29
Tabulka B.9: Výdaje subsektoru ústředních vládních institucí	29
Tabulka B.10: Výdaje subsektoru místních vládních institucí	30
Tabulka B.11: Výdaje subsektoru fondů sociálního zabezpečení	30
Tabulka B.12: Saldo sektoru vládních institucí podle subsektorů	31
Tabulka B.13: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů	31
Tabulka B.14: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů	32
Tabulka B.15: Saldo a dluh vládního sektoru zemí EU (2009–2013)	33
Tabulka B.16: Transakce vládního sektoru zemí EU (2012)	34

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Struktura příjmů a výdajů veřejného sektoru (2011)	8
Obrázek 2.2: Saldo vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2010–2013)	11
Obrázek 2.3: Vládní dluh v Chorvatsku (2007–2016)	12
Obrázek 2.4: Růst reálného HDP (2005–2016)	13
Obrázek 2.5: Růst spotřebitelských cen (2005–2016)	13
Obrázek 2.6: Míra nezaměstnanosti (2005–2016)	13
Obrázek 2.7: Běžný účet platební bilance (2005–2016)	13
Obrázek 2.8: Dluh vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2010–2013)	14
Obrázek 2.9: Spready vůči německým dluhopisům ve vybraných zemích EU (leden 2008 až duben 2013)	15
Obrázek 3.1: Salda veřejných rozpočtů (2006–2013)	16

Seznam použitých zkratk

b.c.	běžné ceny
CZK	kódové označení české koruny
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EDP	postup při nadměrném schodku (Excessive Deficit Procedure)
EDP B.9	čisté půjčky/výpůjčky vládního sektoru v metodice aplikované pro EDP
ESA 95	Evropský systém účtů (1995)
EK	Evropská komise
ESCB	Evropský systém centrálních bank
EU, EU27	Evropská unie (svým pokrytím zahrnuje všech 27 zemí)
EUR	kódové označení eura
GFS 2001	Government Finance Statistics 2001
HDP	hrubý domácí produkt
MF ČR	Ministerstvo financí ČR
OP	operační program
p.a.	per annum (za rok)
p.b.	procentní bod
s.c.	stálé ceny
USD	kódové označení amerického dolaru

Značky použité v tabulkách

Pomlčka (–) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval nebo zápis není z logických důvodů možný.

Uzávěrka datových zdrojů

Makroekonomické datové zdroje v této publikaci jsou vztaženy k 25. březnu 2013, fiskální data k 5. dubnu 2013, mezinárodní srovnání k 22. dubnu 2013, výnosy státních dluhopisů k 12. květnu 2013.

Poznámka

Součtové údaje publikované v tabulkách mohou být v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Úvod

Druhá vlna ekonomické recese svou dlouhotrvající přítomností a omezenými vyhlídkami na budoucnost staví tvůrce hospodářské politiky před nelehké rozhodování. Na jedné straně stojí snaha o konsolidaci veřejných rozpočtů, jejichž stav je v důsledku chronických strukturálních deficitů a předchozí fáze recese ve většině vyspělých ekonomik stále neutěšený, na straně druhé nelze opomíjet fakt, že rozpočtové úspory a zvyšování daní mají dopady na domácí ekonomiky. Přípravy a realizace konsolidačních strategií ve světě se tak stále více setkávají s limity, kterými jsou jak rozsah a kvalita funkcí vládního sektoru, tak i omezení daná aktuálním hospodářským vývojem. Snaha je proto orientována směrem k adaptaci politik a strukturálních reforem, které ve svém efektu přispívají k růstu potenciálního produktu a konkurenceschopnosti, což má ve svém důsledku zpětné efekty do hospodaření vládního sektoru.

Vláda České republiky schválila dne 24. dubna 2013 aktualizaci Konvergenčního programu ČR na léta 2013 až 2016, kde prezentovala realizované i plánované kroky fiskální politiky, stejně jako ostatních politik s kvantitativními i kvalitativními přesahy do vládního sektoru. Prioritním záměrem pro fiskální politiku České republiky v roce 2013 je zajistit takové hospodaření státního rozpočtu a státních fondů, které by ukončilo postup při nadměrném schodku. Ten bude hodnocen právě na základě skutečného výsledku hospodaření sektoru vládních institucí v tomto roce a nastavení fiskální politiky prokazatelně udržitelným způsobem pod hranici nadměrného deficitu do budoucna.

V podmínkách očekávaného křehkého oživení české ekonomiky se vláda rozhodla pokračovat ve strukturální konsolidaci výdajů a zároveň stabilizovat budoucí očekávání primárně ohledně daňové politiky, čímž by ráda napomohla domácí poptávce a podnikatelskému prostředí. Tento krok vede k ponechání některých reformních opatření na pozdější léta výhledu. Ta mají často navíc pozitivně-stimulační ekonomický efekt a měla by pomoci zrychlit obnovení konvergenčního procesu k vyspělým světovým ekonomikám. V rámci možností je také vláda odhodlána v tomto a příštím roce podpořit ekonomiku dalšími aktivními opatřeními.

Květnový Fiskální výhled ČR je jako obvykle pojímán coby doplněk Konvergenčního programu ČR, ze kterého datově a informačně čerpá. Dále je postaven na dubnové Makroekonomické predikci Ministerstva financí a aktualizaci střednědobého výdajového rámce pro státní rozpočet a státní fondy schválené v dubnu vládou.

V první kapitole stručně nastiňuje současný i očekávaný makroekonomický a fiskální vývoj. Česká ekonomika se v první čtvrtině tohoto roku nacházela již šestým čtvrtletím v recesi. Nicméně předpokládáme, že pokles v prvním čtvrtletí byl minimem a ekonomika se opět odrazí ode dna. Přesto se bude pravděpodobně letos a v příštím roce nacházet v poměrně hluboké záporné produkční mezeře srovnatelné svojí velikostí s mezerou produktu z roku 2009. Pomalejší konsolidační tempo doprovázené hospodářskými stimuly je proto z hlediska ekonomického růstu vítané.

Finance vládního sektoru, bedlivě monitorované finančními trhy a mezinárodními institucemi, dosahují velmi dobrých výsledků již několikátým rokem v řadě. Hmatatelným bonusem úspěšné konsolidace jsou relativně nízké úrokové sazby nově emitovaných českých státních dluhopisů. Výnosy do splatnosti všech desetiletých státních dluhopisů se v dubnu pohybovaly okolo 1,82 %, což je úroveň srovnatelná např. s francouzskými státními dluhopisy a o 0,62 p.b. vyšší než u německých státních dluhopisů. Hospodaření vládního sektoru včetně mezinárodního srovnání se věnuje kapitola druhá.

Třetí kapitola rozšiřuje pohled Konvergenčního programu na hospodaření části vládního sektoru o metodu peněžních toků. Součástí Fiskálního výhledu je již tradičně rozsáhlá tabulková příloha, kterou čtenář nalezne i v elektronickém formátu na internetových stránkách Ministerstva financí.

1 Hospodářský vývoj a fiskální politika

1.1 Makroekonomický vývoj

Podle aktuálních dat ČSÚ (pozn.: Makroekonomická predikce z dubna 2013 byla zpracována na základě údajů dostupných k 25. březnu, vychází tudíž z dat národních účtů před revizí údajů za roky 2009–2012) se reálný HDP v loňském roce snížil o 1,2 %. Ekonomika přitom v průběhu celého loňského roku procházela recesí, v níž se podle předběžného odhadu ČSÚ nacházela i v 1. čtvrtletí 2013 (ČSÚ, 2013a). Již od 2. čtvrtletí by se však ekonomická aktivita měla oživovat, byť velmi pozvolným tempem. Přesto by měl v meziročním srovnání HDP za celý rok 2013 vykázat v nejlepší případě stagnaci. Letos by ekonomika měla být tažena čistými vývozy a v menší míře také tvorbou hrubého kapitálu. Společný příspěvek těchto složek k růstu HDP by měl právě vykompenzovat očekávaný pokles spotřeby domácností.

V roce 2014 by se HDP mohl zvýšit o 1,2 %, a to při kladném příspěvku jak zahraničního obchodu, tak i hrubých domácích výdajů. V dalších letech by se ekonomický růst mohl zrychlovat až na 2,6 % v roce 2016. S výjimkou spotřeby vládních institucí by v letech výhledu měly k ekonomickému růstu kladně přispívat všechny hlavní výdajové složky, zejména pak spotřeba domácností a investice.

Navzdory zvýšení obou sazeb daně z přidané hodnoty o 1 p.b. k 1. lednu 2013 by letos průměrná míra inflace

měla dosáhnout pouze 2,1 % a v blízkosti inflačního cíle ČNB by se tempo růstu spotřebitelských cen mělo držet i v letech 2014 a 2015. Pro rok 2016 pak počítáme se zpomalením míry inflace na 1,1 %, přičemž v souladu s platným legislativním stavem uvažujeme sjednocení sazeb daně z přidané hodnoty na 17,5 % k 1. lednu 2016.

Zaměstnanost, která se v loňském roce zvýšila o 0,4 %, letos patrně poklesne o 0,2 %, v roce 2014 by pak měla stagnovat. Míra nezaměstnanosti by se z loňských 7,0 % měla zvýšit na 7,6 %, k mírnému nárůstu by mohlo dojít i v roce 2014. Růst objemu mezd a platů by v tomto roce mohl dosáhnout 1,4 %, v roce 2014 pak 2,7 %. V obou letech by tak tempo růstu mezd a platů mělo mírně předstihnout dynamiku nominálního HDP. V letech výhledu by se situace na trhu práce měla mírně zlepšovat – zaměstnanost by měla nepatrně růst, míra nezaměstnanosti naopak pozvolna klesat. Růst mezd a platů by se v letech 2015 a 2016 měl zrychlit na cca 4 %.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP by neměl přesáhnout 3 %, a měl by tedy zůstat na udržitelné úrovni.

Rizika predikce jsou vychýlena směrem dolů. Vedle dalšího vývoje v eurozóně představuje riziko také nízká úroveň důvěry v české ekonomice.

Tabulka 1.1: Hlavní makroekonomické indikátory (2012–2016)

		2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015
		Skutečnost	Současná predikce a výhled				Fiskální výhled listopad 2012			
Hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	3843	3858	3939	4079	4228	3820	3882	4015	4179
	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,3	0,0	1,2	2,1	2,6	-1,0	0,7	1,9	2,6
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-3,5	-1,2	1,0	2,1	2,5	-3,0	-0,5	1,2	2,3
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,0	-0,2	-1,7	-0,8	0,1	-1,1	-1,3	-1,2	0,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,7	-0,4	0,9	2,6	3,1	-0,6	0,3	1,8	2,8
Příspěvek zahr. obchodu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2,7	2,7	2,7	2,7
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	1,4	0,4	0,9	1,4	1,1	1,3	0,9	1,5	1,4
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	3,3	2,1	1,7	1,9	1,1	3,3	2,1	2,3	2,0
Zaměstnanost	<i>růst v %</i>	0,4	-0,2	0,0	0,1	0,2	0,0	-0,2	0,2	0,3
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	7,0	7,6	7,7	7,3	6,7	6,9	7,3	7,2	7,0
Objem mezd a platů dom. koncept	<i>růst v %, b.c.</i>	2,0	1,4	2,7	4,4	4,0	2,0	2,1	4,3	3,9
Podíl běžného účtu na HDP	<i>%</i>	-2,4	-2,3	-2,3	-2,5	-2,8	-1,3	-1,2	-1,0	-1,3
Předpoklady:										
Směnný kurz CZK/EUR		25,1	25,4	25,2	24,9	24,6	25,1	24,9	24,7	24,5
Dlouhodobé úrokové sazby 10 let	<i>% p.a.</i>	2,8	2,2	2,3	2,7	3,1	2,9	2,7	3,0	3,3
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	111,7	108,0	102,0	98,8	95,8	112,9	115,3	118,3	120,0
HDP eurozóny EA12	<i>růst v %, s.c.</i>	-0,6	-0,4	0,6	1,2	1,6	-0,5	0,3	1,1	1,8

Pozn.: Údaje za zaměstnanost a za míru nezaměstnanosti jsou dle metodiky Výběrového šetření pracovních sil.

Zdroj: MF ČR (2012a), MF ČR (2013b).

1.2 Záměry fiskální politiky

V uplynulých třech letech došlo k významnému zlepšení strukturální pozice tuzemského sektoru vládních institucí, když průměrné fiskální úsilí v období let 2010–2012 dosáhlo hodnoty 1,1 p.b. Výsledkem konsolidačních snah byl pokles celkového deficitu sektoru vládních institucí.

Ačkoliv deficit dosáhl v roce 2012 úrovně 4,4 % HDP, výsledek byl ovlivněn statisticko-účetním zahrnutím kapitálového transferu ve výši 59 mld. Kč v souvislosti se schválením zákona o majetkovém vyrovnání státu s církvemi a náboženskými společnostmi (k metodice viz MF ČR, 2011). Při očištění o tuto položku by deficit v roce 2012 dosáhl hodnoty 2,8 % HDP, a to i přes započtení plošných korekcí refundací z EU ve výši dalších 0,3 % HDP (viz např. MF ČR, 2012a). Můžeme tedy konstatovat zlepšení výsledku hospodaření vládního sektoru ve srovnání s rokem 2011 o 0,5 p.b.

V roce 2014 očekáváme ukončení postupu při nadměrném schodku, vedeného s ČR od roku 2009 (Rada EU, 2009), na základě výsledku hospodaření vládního sektoru v roce 2013. V letošním roce predikujeme saldo ve výši -2,8 % HDP. Dlouhodobě udržitelné snížení vládních deficitů pod hraniční úroveň 3 % HDP, kterým je ukončení postupu při nadměrném schodku podmíněno (MF ČR, 2013a), představuje nadále prioritní cíl vlády v oblasti plánování a realizace fiskální politiky. Po splnění tohoto cíle však již nebude docházet k dalšímu prohlubování fiskálního úsilí. Nástrojů fiskální politiky bude naopak, i když v omezené míře, využito pro stimulaci domácí ekonomiky, která by měla v letech výhledu zaznamenat postupné oživení. Střednědobý výhled rozpočtu pro roky 2014–2016 předpokládá v podstatě stabilní poměr deficitu vládního sektoru na hodnotě 2,9 % HDP v roce 2014 a 2,8 % HDP v následujících dvou letech. Při této trajektorii deficitů a s ohledem na předpokládané uzavírání záporné produkční mezery by se měla převážně v závěru horizontu Fiskálního výhledu transformovat dosavadní restriktivní fiskální politika na politiku expanzivní.

Za předpokladu, že se ekonomika bude v celém období této predikce pohybovat pod svým potenciálem, je současné nastavení trajektorie sald sektoru vládních institucí proticyklické.

Cílem vlády ČR je dále mimo jiné stabilizovat daňové prostředí, nezvyšovat zatížení ekonomických subjektů a zároveň přispět ke zvýšení jejich důvěry v ekonomiku. Proto byla například některá plánovaná diskreční opatření v rámci konsolidačního balíčku z roku 2012 omezena či zrušena (pro porovnání původně zamýšleného a výsledného obsahu balíčku viz MF ČR, 2012b a MF ČR, 2013a).

Důsledkem toho nejsou plánovány žádné významnější daňové diskreční změny v roce 2014. Rovněž bylo rozhodnuto ponechat stávající legislativní stav v oblasti účinnosti zřízení Jednoho inkasního místa a s ním spojeným souborem daňových opatření na rok 2015 (výjimkou jsou pouze některá opatření podléhající rekodifikaci soukromého práva).

V letech výhledu počítáme s uskutečněním reformu v oblasti organizace a financování terciárního vzdělávání, vědy, výzkumu a inovací a rovněž aktivní politiky zaměstnanosti. S kladným fiskálním efektem je pak spojeno zefektivnění systému veřejných zakázek a snížení nákladů na provoz veřejného sektoru v důsledku zjednodušování agend a redukce duplicitních činností.

Fiskální dopad diskrečních opatření v roce 2013 bude prakticky rovnoměrně rozložen mezi navýšení (hlavně nepřímých) daní a konsolidaci na straně výdajů. Pozitivní dopad diskrečních změn v roce 2014 pak bude generován téměř výhradně na výdajové straně veřejných rozpočtů (viz Tabulka 1.3). V letech 2015 a 2016 pak očekáváme záporný dopad diskrečních změn na úrovni cca 0,4 p.b. v každém z těchto dvou let. Toto bude způsobeno především zmíněnými změnami v daňové oblasti, v roce 2016 rovněž i na výdajové straně rozpočtů vládního sektoru.

Tabulka 1.2: Nastavení fiskální politiky (2010–2016)

(v % HDP, změna strukturálního salda v p.b.)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Saldo vládního sektoru	-4,8	-3,3	-4,4	-2,8	-2,9	-2,8	-2,8
Cyklická složka salda	-0,5	0,0	-0,6	-1,0	-1,0	-0,7	-0,3
Jednorázové a ostatní přechodné operace	0,0	-0,2	-2,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Strukturální saldo	-4,4	-3,0	-1,7	-1,8	-1,8	-2,1	-2,4
Změna strukturálního salda	0,5	1,4	1,3	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4
Cyklická složka salda podle metody ESCB	-0,1	0,2	-0,5	-0,9	-0,7	-0,1	0,5
Změna strukturálního salda podle ESCB	1,1	1,5	1,4	-0,1	-0,3	-0,4	-0,7

Pozn.: Rozdílný vývoj cyklické složky salda (a tedy i strukturálního salda) podle metod EK a ESCB je způsoben především odlišnou definicí makroekonomického cyklu. Zatímco metoda EK pracuje s cyklem definovaným pomocí relativní mezery výstupu HDP, metoda ESCB modeluje cyklické chování citlivých položek vládních příjmů a výdajů vzhledem k příslušným makroekonomickým bázím (náhrady zaměstnancům v soukromém sektoru, mzdy a platy tamtéž, čistý provozní přebytek, spotřeba domácností a nezaměstnanost). Ty mají odlišný cyklický vývoj než HDP a jeho potenciál.

Zdroj: ČSÚ (2013b). Predikce a výpočty MF ČR.

Tabulka 1.3: Struktura diskrečních opatření (2014–2016)*(v mld. Kč)*

	2014	2015	2016
Opatření na příjmové straně celkem	-1,1	-18,2	-13,9
Přímé daně	1,4	-20,6	1,6
daň z příjmů fyzických osob	3,2	-17,2	-5,2
daň z příjmů právnických osob	-0,8	-6,5	0,0
sociální a zdravotní pojištění	-1,0	3,1	6,8
Nepřímé daně	-2,7	2,4	-15,5
daň z přidané hodnoty	0,4	2,4	-15,5
spotřební daně	-3,1	0,0	0,0
Ostatní příjmy	0,2	0,0	0,0
Opatření na výdajové straně celkem	16,1	-0,1	-4,7
Sociální dávky	3,9	0,8	-6,2
Náhrady zaměstnancům v sektoru vlády	1,1	0,0	1,7
Opatření zvyšující efektivnost veřejného sektoru	7,7	1,6	0,0
Ostatní veřejné výdaje	3,4	-2,5	-0,2
Celkový dopad na saldo	15,0	-18,3	-18,6
	<i>% HDP</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,4</i>

Pozn.: Údaje v tabulce zobrazují meziroční diskreční změny v důsledku veškerých plánovaných opatření na příjmové a výdajové straně rozpočtu sektoru vládních institucí. Podrobnější rozpis jednotlivých položek je možné nalézt v MF ČR (2013a).

Zdroj: MF ČR.

Tabulka 1.4: Výhled příjmů sektoru vládních institucí

	2012	2013	2014	2015	2016
	<i>mld. Kč</i>				
Příjmy celkem	1542	1560	1582	1610	1644
Daňové příjmy	737	761	771	771	769
Daně z výroby a dovozu	460	478	477	489	481
Daň z přidané hodnoty	273	290	293	304	298
Spotřební daně	152	151	147	148	147
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	276	283	294	282	287
Daň z příjmů fyzických osob	144	152	159	148	148
Daň z příjmů právnických osob	129	130	132	130	135
Kapitálové daně	0	0	0	0	0
Sociální příspěvky	600	598	612	638	668
Důchody z vlastnictví	29	25	22	21	24
Ostatní	176	176	176	179	183
	<i>růst v %</i>				
Příjmy celkem	0,9	1,2	1,4	1,8	2,1
Daňové příjmy	2,4	3,3	1,3	0,0	-0,3
Daně z výroby a dovozu	3,5	3,8	-0,2	2,6	-1,5
Daň z přidané hodnoty	2,9	6,1	1,3	3,7	-2,2
Spotřební daně	1,3	-0,3	-2,6	0,4	-1,0
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	0,5	2,5	3,9	-4,3	1,9
Daň z příjmů fyzických osob	1,1	5,0	4,8	-6,8	0,2
Daň z příjmů právnických osob	-0,4	0,9	1,7	-1,3	3,7
Kapitálové daně	-0,4	-12,3	1,9	3,5	3,6
Sociální příspěvky	1,3	-0,4	2,3	4,4	4,6
Důchody z vlastnictví	3,0	-13,3	-11,0	-4,8	12,3
Ostatní	-6,5	0,2	0,1	1,6	2,3
Daňová kvóta	34,9	35,3	35,2	34,7	34,1
	<i>% HDP</i>				

Pozn.: Uváděná daňová kvóta proti údajům národních účtů zahrnuje jak část daně z přidané hodnoty odváděnou do EU jako její vlastní zdroj, tak i výnos cel.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka 1.5: Výhled výdajů sektoru vládních institucí

	2012	2013	2014	2015	2016
	<i>mld. Kč</i>				
Výdaje celkem	1710	1669	1694	1723	1762
Výdaje na konečnou spotřebu	795	805	801	805	813
Výdaje na kolektivní spotřebu	381	389	374	372	374
Výdaje na individuální spotřebu	414	417	427	433	439
Naturální sociální dávky	233	236	240	245	250
Transfery individuálních netržních výrobků a služeb	181	181	187	188	190
Sociální transfery jiné než naturální	534	545	559	578	594
Úroky	56	58	60	62	64
Dotace	77	79	80	80	82
Tvorba hrubého fixního kapitálu	119	124	130	133	139
Ostatní	128	58	63	65	70
Náhrady zaměstnancům	281	282	283	280	283
Sociální transfery celkem	767	781	799	823	844
	<i>růst v %</i>				
Výdaje celkem	3,4	-2,4	1,5	1,7	2,2
Výdaje na konečnou spotřebu	0,4	1,2	-0,5	0,5	1,0
Výdaje na kolektivní spotřebu	0,2	2,0	-3,7	-0,6	0,6
Výdaje na individuální spotřebu	0,6	0,5	2,5	1,4	1,4
Naturální sociální dávky	2,4	1,1	1,8	2,0	2,0
Transfery individuálních netržních výrobků a služeb	-1,7	-0,3	3,4	0,6	0,6
Sociální transfery jiné než naturální	1,3	2,1	2,7	3,4	2,7
Úroky	6,6	4,1	3,7	2,0	3,5
Dotace	-3,1	1,8	1,0	1,0	2,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	-15,2	4,1	5,4	2,3	4,0
Ostatní	109,9	-54,4	7,6	2,5	8,6
Náhrady zaměstnancům	0,6	0,1	0,4	-0,9	1,0
Sociální transfery celkem	1,6	1,8	2,4	3,0	2,5

Zdroj: MF ČR.

2 Sektor vládních institucí – národní účty (ESA 95)

2.1 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2012

Podle notifikací vládního deficitu a dluhu skončilo hospodaření vládního sektoru za minulý rok deficitem ve výši 4,4 % HDP. Oproti předchozímu roku se tak na první pohled jedná o výrazné zhoršení ve výši 1,1 p.b. Výsledek je ale zásadním způsobem ovlivněn jednorázovými opatřeními v celkové výši přibližně 71 mld. Kč. V první řadě jde o imputaci kapitálového transferu ve výši 59 mld. Kč v souvislosti se schválením církevních restitucí, v menší míře pak byl deficit ovlivněn plošnými korekcemi neuznaných EU výdajů ve výši 12 mld. Kč. Jedná se o prostředky, které již státní rozpočet v rámci předfinancování vyplatil, nicméně ze strany EU nejsou uznány jako způsobilé výdaje, a nebudou tak proplaceny. Celková alokace z programového období 2007 až 2013 se ovšem o tyto zdroje nesnižuje, a lze tedy tyto prostředky EU čerpat na jiné projekty. Po očištění o daně dva mimořádné jednorázové vlivy pak deficit činil 2,5 % HDP, a byl tak oproti roku 2011 lepší o 0,8 p.b.

Příjmy vládního sektoru v roce 2012 vzrostly o necelé 1 % hlavně kvůli dynamice daňových příjmů a příspěvků na sociální zabezpečení. Po očištění o cyklus a jednorázové a přechodné operace vzrostly o 2,6 %, a sice především vlivem hlubší záporné produkční mezery v roce 2012.

Nejvýraznější nárůst byl patrný u daně z přidané hodnoty, jejíž inkaso vzrostlo o 2,9 %, což je vzhledem ke zvýšení redukované sazby této daně v roce 2012 poměrně slabý výsledek. Důvodem je výrazný pokles spotřeby domácností v roce 2012 (nominálně o přibližně 1,4 %), který do značné míry působil proti daňové diskreci. Po očištění o cyklické působení spotřeby domácností na výnos daně by její růst byl pravděpodobně citelně vyšší. Vliv samotného zvýšení redukované sazby je odhadován v současné době na necelých 10 mld. Kč.

Na rozdíl od daně z přidané hodnoty jsou spotřební daně vůči vývoji makroekonomických základů poměrně necitlivé, takže i přes výrazný propad reálné spotřeby domácností (3,5 %) došlo k nárůstu výnosu daně o 1,3 %. Z hlediska diskrečních opatření došlo pouze ke zvýšení daně z tabáku s dopadem mírně převyšujícím 2 mld. Kč. Co se týče ostatních daní ze spotřeby, byl zaveden odvod z loterií s diskrečním efektem 7,7 mld. Kč. Nicméně čistý dopad zdanění hazardu byl nižší (celkem 6,5 mld. Kč), jelikož je nutné vzít v úvahu snížení či zrušení poplatků z hracích automatů (1,2 mld. Kč).

Výnos daně z příjmů fyzických osob vzrostl v roce 2012 o 1,1 %. Byl poměrně výrazně brzděn diskrečními

opatřeními v úhrnné výši kolem 8 mld. Kč (jednálo se hlavně o zvýšení slevy na dítě o 1 800 Kč ročně a ukončení přechodného snížení základní slevy na poplatníka). Výnos korporátní daně poklesl o 0,4 % – nebyla zde provedena žádná diskreční opatření s výraznějším fiskálním dopadem. V současné době se u korporátních daní jedná pouze o první odhad skutečnosti, který bude zpřesněn v říjnové Notifikaci vládního deficitu a dluhu na základě odevzdaných daňových přiznání. Inkaso příspěvků na sociální zabezpečení vzrostlo o 1,3 %, přičemž jde v podstatě o plně autonomní vývoj.

Na příjmech došlo k propadu u kapitálových transferů, které poklesly o 26,1 %, což je zapříčiněno hlavně poklesem výdajů na projekty financované z fondů EU, kdy konečným příjemcem je subjekt náležící do vládního sektoru. V absolutní hodnotě dělá tento pokles přibližně 12 mld. Kč a lze ho přičíst především (11 mld. Kč) subjektům v ústřední vládě: Ředitelství silnic a dálnic, v menší míře Správě železniční dopravní cesty a veřejným vysokým školám. V pozadí tohoto vývoje může stát fakt, že od 14. března 2012 až do 15. října 2012 došlo k pozastavení certifikací u operačního programu (OP) Doprava, který má na alokaci pro aktuální programovací období největší váhu a používá se především na investice do dopravní infrastruktury, které za vládní sektor zajišťují převážně Ředitelství silnic a dálnic a Správa železniční dopravní cesty. Kromě OP Doprava byla ovšem v roce 2012 zastavena certifikace u celé řady dalších operačních programů jako např. Integrovaného OP, OP Životní prostředí, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a u několika regionálních OP. Většinu z těchto případů se ovšem do konce roku 2012 podařilo vyřešit.

Nutno dodat, že pozastavení certifikace má na výdaje vládního sektoru v metodice ESA 95 spíše nepřímý vliv, protože se jedná pouze o zastavení proplácení proinvestovaných peněz z fondů EU. V případě, že dané projekty běží dále a jsou dále předfinancovány ze státního rozpočtu, jedná se z hlediska metodiky ESA 95 o nárůst jak evropských výdajů, tak aktuálních investičních dotací z EU. Nicméně samotné zastavení certifikace jednoznačně vnáší pro všechny zúčastněné subjekty velkou míru nejistoty, a vede k preventivnímu pozastavení celé řady projektů.

Dynamika ostatních příjmových položek byla velmi podobná vývoji minulého roku a v podstatě docházelo k jejich autonomnímu vývoji.

Výdaje vládního sektoru v roce 2012 vzrostly o 3,4 %, za čímž stojí dva výše zmiňované kapitálové transfery

v úhrnné výši 71 mld. Kč. V případě očištění by došlo k poklesu celkových výdajů o necelé 1 %.

Výdaje na konečnou spotřebu vlády vzrostly o 0,4 %, což je velmi mírné tempo, které dokládá úsporné chování vlády. K úsporám došlo u provozních výdajů vládního sektoru, kdy meziročně klesla mezispotřeba o 1,8 % napříč téměř celým vládním sektorem. Stejně tak mzdový vývoj byl poměrně umírněný a náhrady zaměstnancům vzrostly pouze o 0,6 % (hlavně nárůst platů pedagogických pracovníků). K autonomnímu nárůstu došlo u výdajů spojených primárně se zdravotní péčí poskytovanou obyvatelstvu, kdy úsporná diskreční opatření byla do značné míry eliminována růstem snížené sazby daně z přidané hodnoty.

Výrazný pokles byl zaznamenán u tvorby hrubého kapitálu. V centrální vládě poklesla o přibližně 10 mld. Kč, což koresponduje s vývojem příjmových investičních dotací z EU. Pokles byl také pozorovatelný u podobných subjektů, u kterých došlo k poklesu pří-

jmové investiční dotace. Zdrojem zbylé výše propadu jsou jednotky subsektoru místních vládních institucí, kde došlo k poklesu financování primárně z národních zdrojů. Subsektor fondů sociálního zabezpečení se na investování podílí zanedbatelně.

Další poměrně výrazně klesající položkou na výdajové straně byly kapitálové transfery (po očištění o již v úvodu této kapitoly zmiňované jednorázové operace). Dominantní část celkového poklesu o 6,5 mld. Kč tvoří snížení kapitálových transferů ve formě nižších příspěvků na stavební spoření (úspora 5,5 mld. Kč).

Ostatní výdajové položky se pak povětšinou vyvíjely relativně autonomně. Na jejich nižší než průměrné dynamice je do jisté míry vidět snaha o hospodárnou politiku. V důsledku toho došlo k výraznému fiskálnímu úsilí napříč subjekty a transakcemi s projevy v úsporách na investičních výdajích, kapitálových transferech a daňových diskrecích.

2.2 Hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2013

V tomto roce očekáváme dosažení deficitu vládního sektoru ve výši 2,8 % HDP, což je po očištění o jednorázové operace zhoršení o 0,3 p.b. Upravíme-li dále saldo o vliv hospodářského cyklu, je z důvodu dále se prohlubující produkční mezery změna salda víceméně nulová.

Celkové příjmy vládního sektoru by měly vzrůst o 1,2 %, po cyklickém očištění pak o 2,3 %. Promítá se zde celá řada diskrečních opatření na příjmové straně, kde nejvýraznější vliv má zvýšení redukované a základní sazby daně z přidané hodnoty o 1 p.b., s celkovým efektem přibližně 15 mld. Kč. Výběh daně z přidané hodnoty tak vzroste oproti minulému roku o 6,1 % při stagnaci nominální poptávky domácností. Naopak u spotřebních daní se očekává mírný propad inkasa o 0,3 % při reálném poklesu poptávky domácností o 1,2 %. Vliv diskrečních opatření je pouze přibližně 2 mld. Kč, jedná se především o zvýšení sazby z cigaret a zrušení zelené nafty.

Vyšší inkaso se očekává i u daně z příjmů fyzických osob, kde působí diskreční opatření s předpokládaným celkovým efektem téměř 7 mld. Kč (jedná se např. o zrušení základní slevy pro pracující důchodce, zavedení statutární progresse k daňové sazbě přírůžkou ve výši 7 p.b. u vyšších příjmů či omezení výdajových paušálů). Naopak negativní dopad u sociálního pojištění by měl mít výpadek inkasa z důvodu převedení prostředků do systému důchodového spoření (akualizovaně ve výši přibližně 6 mld. Kč). Příspěvky na sociální pojištění by tak měly poklesnout o 0,4 %. Podle aktuálního vývoje se výpadek příjmů související se zavedením dobrovolného spořicího penzijního pilíře jeví jako výrazně nižší. Nicméně z důvodu opatrnosti je

zatím odhad ponechán na konzervativní hodnotě a není výrazně zmírněn.

Ve srovnání s minulým rokem lze očekávat opětovný výraznější nárůst investic vládního sektoru spolufinancovaných prostředky EU. Původní nejistota spojená s rokem 2012, kdy byly mimo jiné pozastaveny dva největší operační programy OP Doprava a OP Životní prostředí, se již převážně u subjektů na úrovni ústřední vlády snížila. U místních vládních subjektů problém nadále trvá, jelikož začátkem tohoto roku byla pozastavena certifikace u celé řady regionální operačních programů. O případných korekcích (plošných, extrapolovaných i individuálních) se stále jedná. Především opětovným vyřešením problémů u OP Doprava lze během tohoto roku očekávat přibližně 6% nárůst investičních dotací.

Během roku 2013 nastává také souběh pravidel n+2 a n+3 pro čerpání evropských zdrojů, kdy alokace pro roky 2008–2010 musejí být vyčerpány (certifikovány) dle pravidla n+3 a v případě let 2011–2013 dle pravidla n+2. Vzhledem k tomu, že tento rok musí být vyčerpány alokace pro dva roky najednou (2010 a 2011), lze očekávat výraznější hotovostní příjmy z EU. Co se týče metodiky ESA 95, nemá tento fakt výraznější vliv, protože zde je důležitý okamžik skutečných investičních výdajů. V tomto roce se tedy může objevit ještě mnohem výraznější rozdíl mezi metodikou ESA 95 a národní metodikou hotovostních toků, kdy očekáváme, že národní metodika bude ukazovat výrazně lepší výsledky díky přílivu evropských peněz proinvestovaných v minulosti.

Výdaje by měly oproti minulému roku poklesnout o 2,4 %, v čemž hrají výraznou roli výše zmíněná jed-

norázová opatření, po očištění o tyto vlivy by došlo k nárůstu výdajů o 1,9 %. Výdaje na konečnou spotřebu vlády by měly vzrůst o 1,2 %, a to především kvůli rychlejšímu růstu mezispotřeby, kde se oproti propadům z minulých let očekává 2,2% nárůst daný autonomním vývojem a změnou sazeb u daně z přidané hodnoty. U zbylých dvou významných složek vládní

spotřeby (náhrady zaměstnancům a naturální sociální dávky) se předpokládá stagnace, resp. mírný autonomní nárůst.

U tvorby hrubého kapitálu se po třech letech výrazného poklesu v řadě očekává obnovení růstu o přibližně 4 %. Ten by měl být financován okolo poloviny z evropských zdrojů.

Box 1: Satelitní účet veřejného sektoru

Koncem dubna zveřejnil ČSÚ satelitní účet veřejného sektoru (ČSÚ, 2013c, 2013d) za roky 2009 až 2011. Manuál národních účtů definuje veřejný sektor jako takové institucionální jednotky, „...které jsou rezidenty v daném hospodářství a které jsou kontrolovány vládou...“ (Rada EU, 2011, s. 13). Pro vymezení veřejného sektoru je nezbytné určení charakteru produkce jednotky a rozsah kontroly jednotkami sektoru vládních institucí (Tabulka 2.1).

Tabulka 2.1: Kritéria rozlišení veřejného a soukromého sektoru

		Pod kontrolou jednotek	
		soukromých	vládních institucí
Produkce	tržní	soukromé korporace	veřejné korporace
	netržní	NISD	vládní instituce
		soukromý sektor	veřejný sektor

Veřejný sektor se tak skládá ze sektoru vládních institucí a z veřejných korporací. Veřejné korporace představují subsektory tržních výrobců ovládané jednotkami vládních institucí, tedy v plném vlastnictví jednotky vládního sektoru nebo s majetkovou účastí umožňující kontrolu.

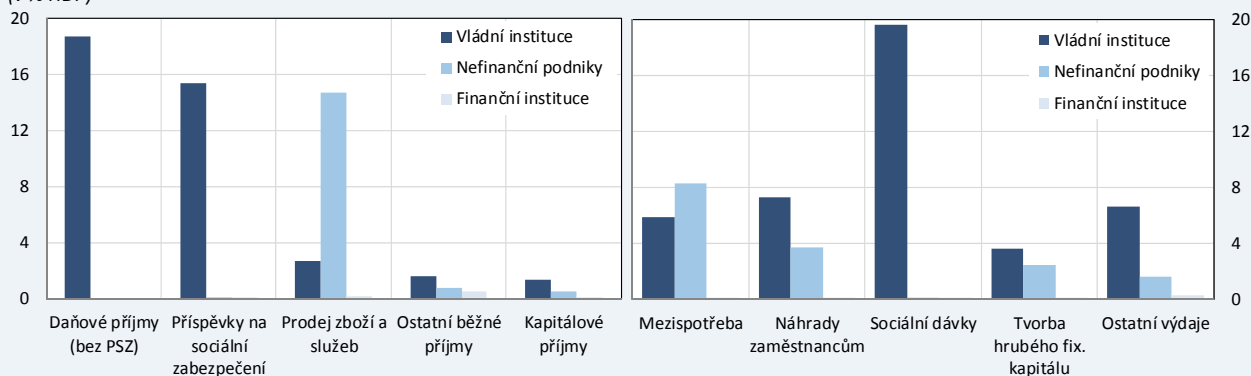
Zdroj: Rada EU (2011).

Konkrétně mezi veřejné korporace patří subsektor veřejných nefinančních podniků (České dráhy, městské dopravní podniky, ČEZ, Česká pošta, apod.) a jednotky měnových (Česká národní banka) a neměnových finančních institucí (Česká exportní banka, Exportní garanční a pojišťovací společnost, Českomoravská záruční a rozvojová banka, apod.).

Obrázek 2.1 níže prezentuje strukturu příjmů a výdajů sektoru vládních institucí, nefinančních podniků a finančních institucí veřejného sektoru. Struktura příjmů a výdajů je *de facto* očekávatelná, tj. hlavním zdrojem příjmů sektoru vládních institucí jsou daně včetně příspěvků na sociální zabezpečení (zároveň tvoří přes 60 % celkových příjmů veřejného sektoru), zatímco u subsektoru nefinančních podniků tomu je prodej zboží a služeb. Jednotky finančních institucí veřejného sektoru mají nejvýznamnější příjmy z důchodů z vlastnictví, zejména pak z úrokových plateb. Necelou třetinu příjmů zde tvoří prodej zboží a služeb. Výdaje na sociální dávky se téměř výlučně vyskytují u vládního sektoru, kde dosahují přes 45 % (19,6 % HDP v roce 2011) celkových výdajů. U nefinančních podniků je nejvýraznějším výdajem mezispotřeba tvořící 51,6 % celkových výdajů, u finančních institucí zejména vyplácené úrokové platby – cca 46 % celkových výdajů. Náhrady zaměstnancům ve veřejném sektoru dosáhly v roce 2011 11 % HDP. Vyšší objem těchto výdajů je spojen s počtem zaměstnanců v daném subsektoru (přes 2 tis. zaměstnanců, měřeno ekvivalentem plné pracovní doby, bylo zaměstnáno ve veřejných finančních institucích, cca 316 tis. ve veřejných nefinančních podnicích a necelých 653 tis. ve vládním sektoru). Při přepočtu náhrad zaměstnancům na jednoho zaměstnance je výše průměrných náhrad obdobná ve vládním sektoru jako v subsektoru nefinančních podniků, naproti tomu průměrné náhrady ve finančních institucích jsou téměř dvojnásobné.

Obrázek 2.1: Struktura příjmů a výdajů veřejného sektoru (2011)

(v % HDP)

Zdroj: ČSÚ (2013c). Výpočty MF ČR.

Z pohledu hospodaření je saldo veřejného sektoru determinováno výsledkem sektoru vládních institucí. Veřejné nefinanční podniky byly v letech 2009 až 2011 mírně přebytkové (v průměru 0,1 % HDP), stejně jako veřejné finanční instituce (v průměru 0,4 % HDP). Nicméně váhu vládního sektoru a velikost jeho fiskální nerovnováhy v minulých letech veřejné korporace nepřevážily. Nekonsolidovaný deficit veřejného sektoru postupně klesal ze 4 % HDP v roce 2009 směrem k 3 % HDP v roce 2011. Dluh veřejného sektoru je z necelých dvou třetin tvořen dluhem vládního sektoru a z jedné čtvrtiny dluhem finančních institucí veřejného sektoru a ke konci roku 2011 dosahoval výše téměř 66 % HDP. Z hlediska fiskální politiky však nepředstavuje deficit ani dluh veřejného sektoru vhodný nástroj pro řízení, neboť důvody zadlužení a podstata jednotek veřejného sektoru jsou značně odlišné.

Tabulka 2.2: Příjmy sektoru vládních institucí (2007–2013)*(v % HDP)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy sektoru vládních institucí	40,3	38,9	38,9	39,0	39,8	40,1	40,4
daňové příjmy	19,8	18,6	18,3	18,0	18,7	19,2	19,7
daň z příjmů fyzických osob	4,3	3,7	3,6	3,5	3,7	3,8	3,9
daň z příjmů právnických osob	4,7	4,2	3,5	3,4	3,4	3,3	3,4
daň z přidané hodnoty	6,2	6,6	6,8	6,8	6,9	7,1	7,5
spotřební daně	3,9	3,3	3,7	3,6	3,9	3,9	3,9
ostatní daně a poplatky	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0
sociální příspěvky	15,7	15,6	14,9	15,2	15,4	15,6	15,5
tržby	2,6	2,7	2,8	2,6	2,7	2,7	2,6
ostatní	2,1	2,1	3,0	3,1	3,0	2,7	2,6

Zdroj: ČSÚ (2013b). Rok 2013 MF ČR.

Tvorba hrubého kapitálu je oproti roku 2009 na poměrně velmi nízké úrovni (cca 60 %), a nedá se tedy očekávat, že by byl pravděpodobný další výrazný propad v investicích. Pokles nominální výše investic v minulosti tak značí relativně „nezdravé“ užití úspor, které může vést k vytváření implicitního dluhu. V případě ekvivalentní investiční aktivity jako v roce začátku krize by se deficit, za jinak nezměněných okolností, velmi pravděpodobně pohyboval výrazně nad 3 % HDP, a to i v letech výhledu.

Na druhou stranu se v poklesu nominální výše investic může teoreticky projevit i vliv, který se obtížně kvantifikuje – kvalita zadávání a kontrola veřejných zakázek. Důsledná kontrola by mohla vést k poklesu cen vysoutěžených projektů, kde by nominálně docházelo k tlaku na pokles tvorby hrubého kapitálu. Ovšem tento trend by byl označen za jednoznačně pozitivní, protože reálná výše investic by zůstala zachována. Další tlak na pokles cen pramení z nepříznivé situace

například v sektoru stavebnictví a tím důraznější konkurence při vypisování veřejných zakázek. Tyto efekty by mohly dále posílit od začátku roku, kdy vstoupil v platnost nový zákon o zadávání veřejných zakázek.

V predikci na rok 2013 není uvažováno s prodejem kmitočtových pásem mobilním operátorům, ani s příjmem z prodeje emisních povolenek, což by v případě realizace zlepšilo saldo. Stejně tak podle aktuálního pokladního plnění dochází k lepšímu vývoji v oblasti sociálních dávek, než s jakým predikce počítá a také k nižšímu výpadku z důvodu zavedení dalšího pilíře penzijního spoření.

Na druhou stranu záporné riziko hospodaření vládního sektoru představují případné další korekce refundací z EU, přičemž výslednou částku nelze v současné době korektně stanovit. Částka bude pravděpodobně výrazně nižší než minulý rok, patrně v jednotkách miliard. Riziko odhadu je tak na základě nejaktuálnějších dat vychýleno spíše dolů, resp. k lepšímu hospodaření.

Tabulka 2.3: Výdaje sektoru vládních institucí (2007–2013)*(v % HDP)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Výdaje sektoru vládních institucí	41,0	41,1	44,7	43,7	43,0	44,5	43,3
vládní spotřeba	19,8	19,7	21,5	21,3	20,6	20,7	20,9
sociální dávky jiné než naturální sociální transfery	12,5	12,4	13,5	13,6	13,7	13,9	14,1
tvorba hrubého fixního kapitálu	4,2	4,6	5,1	4,3	3,6	3,1	3,2
ostatní	4,6	4,4	4,5	4,5	5,0	6,8	5,1

Zdroj: ČSÚ (2013b). Rok 2013 MF ČR.

Tabulka 2.4: Saldo sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2007–2013)*(v % HDP)*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Saldo sektoru vládních institucí	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4	-2,8
Saldo ústředních vládních institucí	-1,5	-2,4	-4,9	-4,1	-2,7	-4,2	-2,8
Saldo místních vládních institucí	0,4	-0,1	-0,6	-0,5	-0,4	-0,1	0,0
Saldo fondů sociálního zabezpečení	0,4	0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Primární saldo	0,4	-1,2	-4,5	-3,4	-1,9	-2,9	-1,3

Zdroj: ČSÚ (2013b). Rok 2013 MF ČR.

Dle aktuální predikce očekáváme v celém prognózovaném období růst nominální hodnoty vládního dluhu. Vzhledem ke zbrzdění tempa konsolidace i k nižšímu růstu HDP pak predikujeme rovněž růst dluhové kvóty v celém horizontu predikce Fiskálního výhledu. Došlo tak ke zhoršení očekávané dynamiky vývoje celkového vládního dluhu ČR ve srovnání s minulou aktualizací Fiskálního výhledu. V relativním vyjádření k HDP by měl dluh vzrůst z hodnoty 48,5 % v roce 2013 až na 51,9 % v roce 2016. Příspěvky jak primárního salda, tak úrokových výdajů ke změně dluhové kvóty by měly zůstat v celém období na prakticky konstantní úrovni. Predikce nepočítá s privatizačními příjmy, protože

vláda zatím nerozhodla o zařazení dalších významných subjektů do privatizace.

Při pohledu na distribuci vládního dluhu mezi jednotlivé úrovně vlády (Tabulka 2.5) je patrný rozhodující podíl subsektoru ústředních vládních institucí, který v roce 2012 tvořil 94 % celkového dluhu, přičemž tento podíl by měl dále mírně narůstat. Subsektor místních vládních institucí představuje zbylých cca 6 % celkového dluhu, jelikož zadlužení fondů sociálního zabezpečení je zanedbatelné. Téměř veškerý dluh ústřední vlády pak tvoří státní dluh, tj. dluh generovaný státním rozpočtem.

Tabulka 2.5: Dluh sektoru vládních institucí a jeho subsektorů (2007–2013)

(v % HDP)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dluh vládních institucí	27,9	28,7	34,2	37,8	40,8	45,8	48,5
Dluh ústředních vládních institucí	25,6	26,4	31,6	35,3	38,3	43,0	45,7
Dluh místních vládních institucí	2,4	2,4	2,6	2,6	2,6	2,8	3,0
Dluh fondů sociálního zabezpečení	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Zdroj: ČSÚ (2013b). Rok 2013 MF ČR.

Tabulka 2.6: Přejchod od deficitu ke změně dluhu (2007–2013)

(úroveň dluhu v % HDP, ostatní v p.b.)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Úroveň hrubého dluhu	27,9	28,7	34,2	37,8	40,8	45,8	48,5
Změna hrubého dluhu	-0,3	0,8	5,5	3,6	3,0	4,9	2,8
Příspěvky ke změně dluhu							
nominální růst HDP	-2,4	-1,3	0,7	-0,4	-0,4	0,0	-0,2
saldo sektoru vládních institucí	0,7	2,2	5,8	4,8	3,3	4,4	2,8
ostatní faktory působící na úroveň dluhu	1,3	-0,1	-1,0	-0,8	0,2	0,5	0,1
rozdílnost mezi hotovostním a aktuálním přístupem	0,0	-1,5	0,8	-0,4	0,8	-2,6	0,5
čistá akumulace finančních aktiv	1,4	1,3	-1,7	-0,3	-0,7	3,2	-0,4
privatizační příjmy	0,3	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
přecenění a ostatní faktory	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,1	-0,1	0,0

Zdroj: ČSÚ (2013b). Rok 2013 MF ČR (2013a).

2.3 Mezinárodní srovnání

2.3.1 Saldo sektoru vládních institucí

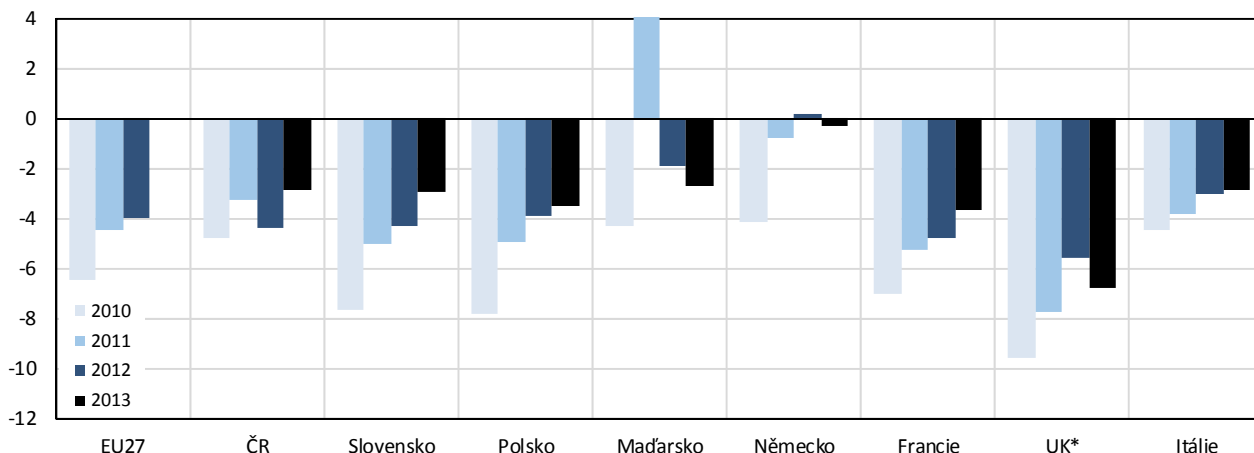
Deficit vládního sektoru zemí EU27 dosáhl v roce 2012 nepříznivé hodnoty 4,0 % HDP, nicméně v souvislosti s dalším ožíváním ekonomiky byl ve srovnání s předchozím rokem 2011 nižší o 0,4 p.b. Česká republika se se schodkem 4,4 % HDP tentokrát nacházela nad průměrem EU27, ale je nutné dodat, že saldo bylo zhoršeno o objem celkových finančních kompenzací v rámci církevních restitucí a také o korekce evropských příjmových toků. Bez těchto dvou úprav by se deficit nacházel pod maastrichtskou hranici 3 % HDP.

Nejméně uspokojivý vývoj salda vládního sektoru byl v roce 2012 zaznamenán ve Španělsku a Řecku s dvoucifernými schodky 10,6, resp. 10,0 % HDP. Dalšími vysokými deficitů dosáhlo v relativním vyjádření Irsko

(7,6 % HDP), Portugalsko (6,4 % HDP), Kypr (6,3 % HDP) a Spojené království (5,6 % HDP, za finanční rok). Jedinou zemí EU, která v roce 2012 dosáhla přebytku, bylo Německo s výší 0,2 % HDP. Na kladný výsledek hospodaření tentokrát nedosáhlo ani jinak disciplinované Švédsko nebo Estonsko, nicméně jejich deficity byly minimální. Maďarsko dokázalo, že vysoký přebytek za rok 2011 nebyl náhodný, ale v důsledku mimořádné administrativní úpravy salda o výdaje určené na důchodovou reformu. Kritérium Paktu stability a růstu pro výši deficitu v maximální hodnotě 3 % HDP nesplnilo za rok 2012 kromě ČR dalších 15 zemí EU, přičemž Itálie zaznamenala hraniční hodnotu.

Obrázek 2.2: Saldo vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2010–2013)

(v % HDP)

Pozn.: *) data za finanční rok (1. duben roku t až 31. březen roku t+1), která jsou směrodatná pro postup při nadměrném schodku.

Zdroj: Eurostat (2013a, 2013b), údaje pro Spojené království za rok 2013 vycházejí z jeho Notifikace.

V roce 2013 očekávají deficitní hospodaření vládního sektoru všechny země EU27, i když Německo, Estonsko a Lucembursko jen minimální. Nejvyšší deficity by měly být vykázány v Irsku 7,5 % HDP a ve Spojeném Království 6,8 % HDP, dále na krizi zasaženém Kypru (6,0 % HDP). Tradičně problémové Řecko má roce 2013 vykázat zcela neobvykle nízkých -1,9 % HDP, což odpovídá situaci ve Finsku. Řecký schodek v absolutním vyjádření by se měl v roce 2013 meziročně více než pětkrát

snížit. Lepší výsledek než v Řecku se očekává pouze v šesti zemích EU. U Slovinska, ačkoliv notifikovaný deficit je 4,2 % HDP, média informují o plánech reformních kroků snížit rozpočtový deficit, který se má v roce 2013 téměř zdvojnásobit na 7,9 % HDP. Deficit vyšší než 3 % HDP je predikován za rok 2013 pouze v devíti zemích (viz Tabulka B.15 v příloze). Oproti roku 2012 anticipují horší výsledek hospodaření vládního sektoru v relativním vyjádření v osmi zemích.

Box 2: Sedmé rozšíření Evropské unie – Chorvatsko

V první den litevského předsednictví (1. července 2013) se stane Chorvatsko 28. členskou zemí EU. Tato malá otevřená ekonomika s vysokou úrovní zahraničního dluhu je kandidátskou zemí od poloviny roku 2004. Původně totiž Chorvatsko nebylo ochotno spolupracovat s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii při stíhání válečných zločinců. Poté, co se jeho postoj změnil, splnilo poslední podmínku pro zahájení přístupových jednání. Ovšem ani ta se neobešla bez problémů, kdy kvůli hraničnímu sporu v oblasti Piranského zálivu byla v roce 2009 na několik měsíců zablokována Slovinskem. Nicméně 30. června 2011 byla jednání dokončena a 1. prosince téhož roku schválil přistoupení Evropský parlament. 16. prosince 2011 podepsalo Chorvatsko smlouvu o vstupu do EU a 22. ledna 2012 tento vstup potvrdilo v referendu.

Po téměř pět let trvající recesi (od třetího čtvrtletí roku 2008, vyjma třetího kvartálu 2010 a prvního pololetí roku 2011) chce chorvatská vláda nastartovat krátkodobý a dlouhodobý růst ekonomiky masivními investicemi (i s pomocí evropských finančních mechanismů) do odvětví vědy a výzkumu, informačních technologií, vodohospodářství a dopravy nebo do oblasti výroby elektřiny a letectví. Vstup na jednotný vnitřní trh je příslibem přílivu přímých zahraničních investic a vývozu. K podpoře investic, zvýšení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti byla změněna legislativa a nastaven výhodnější daňový režim, stejně jako i další opatření, která by měla vést k posílení inovačního potenciálu, zvyšování výkonnosti malých a středních podniků, propojení vzdělávacího systému s trhem práce či vyšší právní jistotě. V roce 2013 očekává Chorvatsko růst reálného HDP ve výši 0,7 %, v roce 2014 o 2,4 % a v následujících letech 2015 a 2016 růst o 3,5 % (viz Obrázek 2.4).

Podle výběrového šetření pracovních sil dosáhla míra nezaměstnanosti (Obrázek 2.6) za první tři čtvrtletí roku 2012 výše 15,1 % (meziročně nárůst o 1,8 p.b.), v roce 2013 se očekává její další zvýšení na cca 16 %. V dalších letech by měla klesnout až na 13 % v roce 2016. Průměrná míra inflace (měřená indexem spotřebitelských cen) se v roce 2012 zvedla o 1,1 p.b. na 3,4 %. K tomu přispěly administrativní faktory včetně zvýšení základní sazby daně z přidané hodnoty z 23 na 25 % a zavedení snížené sazby na úrovni 10 %, bez nichž by dosáhla inflace 1,9 %. Za první dva měsíce roku 2013 se míra inflace zvýšila na 5,1 % a za celý rok se očekává ve výši 3,2 %, v roce 2014 potom 2,3 % a v letech 2015 a 2016 2 % (viz Obrázek 2.5). Deficit běžného účtu (Obrázek 2.7) ve výši 0,9 % HDP v roce 2011 se za rok 2012 přeměnil na mírný přebytek 0,1 % HDP, a to díky nabízeným službám v cestovním ruchu a také kvůli poklesu domácí poptávky po dovozeném zboží. Nicméně od počátku roku 2012 čelila kuna depreciačním tlakům vůči euru, proto centrální banka několikrát intervenovala. Bilance běžného účtu se v roce 2013 odhaduje na 0,6 %, v dalších letech bude v souvislosti s ekonomickým oživením mírně negativní. Bankovní sektor s převažujícím zahraničním vlastnictvím a dvěma dominantními bankami je velmi stabilní s vysokou likviditou. Průměrná kapitálová přiměřenost dosáhla na konci roku 2012 vysoké hodnoty 20,6 %. Diskontní sazba je nyní nastavena na úrovni 7 %.

Tabulka 2.7: Hospodaření vládního sektoru v Chorvatsku (2012–2016)

(v % HDP)

		2012	2013	2014	2015	2016
Celkové příjmy	<i>TR</i>	38,2	38,4	37,9	37,7	37,2
Tržní výstup a výstup pro vlastní konečné užití	<i>P.11+P.12</i>	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9
Příspěvky na sociální zabezpečení	<i>D.61R</i>	11,7	11,5	11,3	11,0	10,9
Příjmy daně (příjmové a majetkové)	<i>D.5R</i>	5,6	5,3	5,1	5,0	4,9
osobní důchodová daň	<i>D.51A</i>	3,0	2,9	2,9	2,8	2,8
daň z příjmů společností	<i>D.51B</i>	2,3	2,1	2,0	1,9	1,9
Daň z přidané hodnoty	<i>D.211</i>	12,3	12,7	12,7	12,6	12,6
Dovozní daně mimo DPH	<i>D.212</i>	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2
Daně ze spotřeby mimo DPH a dovozní daně	<i>D.214</i>	3,9	4,0	3,9	3,7	3,5
Příjem z majetku	<i>D.4R</i>	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2
Celkové výdaje	<i>TE</i>	42,0	42,0	41,3	40,8	39,9
Mezispotřeba	<i>P.2</i>	4,6	4,7	4,4	4,2	4,1
Náhrady zaměstnancům	<i>D1.P</i>	10,7	9,9	9,5	9,2	9,0
Dotace	<i>D.3P</i>	2,1	2,1	2,0	1,8	1,7
Náklady na majetek	<i>D.4P</i>	2,7	3,0	3,1	3,0	3,0
Sociální dávky peněžitě	<i>D.62P</i>	13,8	13,6	13,2	12,6	12,0
Sociální dávky naturální	<i>D.63P</i>	3,7	3,1	3,1	2,9	2,8
Ostatní běžné transfery	<i>D.7P</i>	1,4	1,9	2,3	2,3	2,2
Kapitálové transfery	<i>D.9P</i>	1,4	1,5	1,7	2,4	2,7
Tvorba hrubého kapitálu	<i>P.5</i>	1,4	1,8	1,9	2,0	2,0
Saldo vládního sektoru	<i>B.9</i>	-3,8	-3,6	-3,4	-3,1	-2,6
jednorázové a přechodné příjmy a výdaje		0,3	0,4	0,0	0,0	0,0
cyklická složka salda		-1,7	-1,3	-0,4	0,8	1,9
strukturální saldo		-2,4	-2,7	-3,1	-3,9	-4,5

Zdroj: Economic Programme of Croatia (2013).

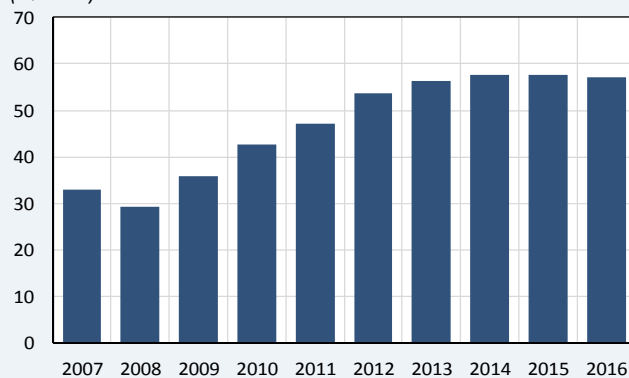
Chorvatsko si uvědomuje nutnost pokračovat ve fiskální konsolidaci s cílem snížit náklady na dluhovou službu, zejména pak vyplácených úroků, které dosahují téměř 3 % HDP, nicméně nikoliv za cenu podvázání ekonomického růstu. Střednědobá fiskální politika bude založena na posílení numerických fiskálních pravidel (nulové primární saldo, dluh maximálně 60 % HDP a dočasné snižování výdajů o 1 p.b. HDP ročně, dokud bude vykazován primární deficit), nezávislosti Fiskálního výboru, střednědobém rozpočtovém plánování. Spotřeba vlády v roce 2013 by měla poklesnout o 1,7 %. Investiční výdaje budou zaměřeny zejména na dopravní infrastrukturu, zdravotní péči, vzdělání a vodní hospodářství. Bude pokračovat modernizace sociálního a důchodového systému a realizace strukturálních úprav systému zdravotní péče. Na straně příjmů byly od roku 2013 přezhazeny stravovací a restaurační služby pod sníženou sazbou 10 % daně z přidané hodnoty, zrušena nulová sazba (příslušné zboží a služby budou podléhat 5% sazbě). Spotřební daně budou nadále přizpůsobovány právu EU. Celkově dochází k posílení nepřímých a majetkových daní na úkor daní z příjmů a příspěvků na sociální zabezpečení a také se zvyšuje efektivita daňové správy ve výběru daní a v boji proti daňovým únikům. Zavedeny byly registrační pokladny, specializovaný daňový úřad pro velké korporace a centralizovaný platový systém pro státní zaměstnance. Příjmové daně pro zaměstnance se zakládají na klouzavě progresivních sazbách 12, 25 a 40 %. Také probíhají či se plánují rozsáhlé privatizační projekty v oblasti poštovních služeb, pojišťovnictví, železnice, loděnic a výroby lodí. Hospodaření vládního sektoru podle metodiky ESA 95 v letech 2012–2016 znázorňuje Tabulka 2.7.

Rozpočtový zákon z roku 2013 stanoví maximální úroveň celkového dluhu vládního sektoru na 58 % HDP. Jeho skutečná výše dosáhla na konci roku 2012 53,7 % HDP (Obrázek 2.3), z toho něco málo přes 5 % dopadá na mimorozpočtové fondy a cca 1 % na místní rozpočty. Celkový dluh vládních institucí se tak do roku 2012 zvýšil z necelých 30 % HDP v roce 2008 o více než 24 p.b.

Většinu dluhu drží domácí investoři a jejich podíl roste. Přibližně dvě třetiny dluhu tvoří dlouhodobé dluhopisy, cca čtvrtinu půjčky a 10 % pokladniční poukázky. Dluh je denominován převážně v eurech (cca 2/3) a dále v kunách (přes 1/4) či amerických dolarech (kolem 7 %). Čtyři pětiny dluhu jsou úročeny fixně, zbytek variabilní úrokovou sazbou. Z implicitních závazků dosáhly chorvatské státní záruky ke konci roku 2012 výše 11,7 % HDP.

Obrázek 2.3: Vládní dluh v Chorvatsku (2007–2016)

(v % HDP)

Zdroj: Economic Programme of Croatia (2013).

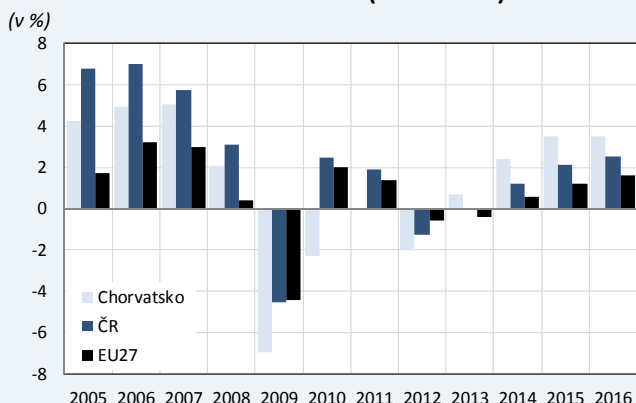
Základní údaje

Chorvatsko je unitární parlamentní republika s necelými 4,5 miliony obyvateli v čele s prezidentem. Výkonnou moc zastávají prezident (volen na 5 let), předseda vlády a Rada ministrů jako vláda a zákonodárnou moc jednokomorový parlament Sabor (151 poslanců, voleni na 4 roky). Z mezinárodních organizací je od roku 1992 členem OBSE a OSN, a dále Rady Evropy (1996), WTO (2000), CEFTA (2002) a NATO (2009). Jako zakládající člen patří od roku 2008 ostatně jako všechny země EU do Středozemní Unie. Měnovou jednotkou je kuna (HRK), která se dělí na 100 lip a která podle platného kursu ČNB k 15. květnu 2013 stála 3,441 Kč.

O vládní finanční statistice

Chorvatsko vykazuje vládní finanční statistiku v metodice GFS 2001 a od roku 2006 fiskální notifikaci vládního deficitu a dluhu v evropské metodice ESA 95, přičemž odpovědnost za její zpracování přeneslo z ministerstva financí na národní statistický úřad, který notifikaci poprvé kompiloval v roce 2013. Nefinanční účty jsou v kompetenci národního statistického úřadu, za finanční účty a dluh je zodpovědná centrální banka.

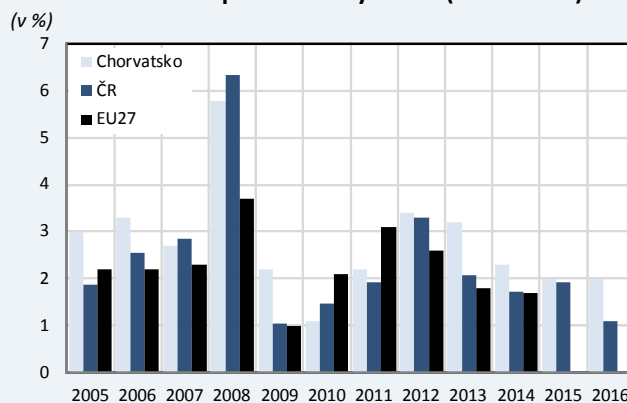
Obrázek 2.4: Růst reálného HDP (2005–2016)

2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Zdroj: Pro Chorvatsko *Economic Programme of Croatia* (2013), pro EU27 Eurostat (2013a) a pro ČR MF ČR (2013b).

Obrázek 2.5: Růst spotřebitelských cen (2005–2016)

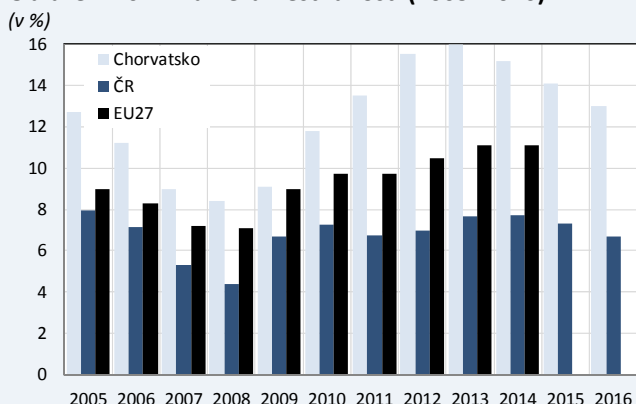

2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Pozn.: U ČR a Chorvatska jde o řady CPI, u EU27 jde o řadu HICP.

Zdroj: Pro Chorvatsko *Economic Programme of Croatia* (2013), pro EU27 Eurostat (2013a) a pro ČR MF ČR (2013b).

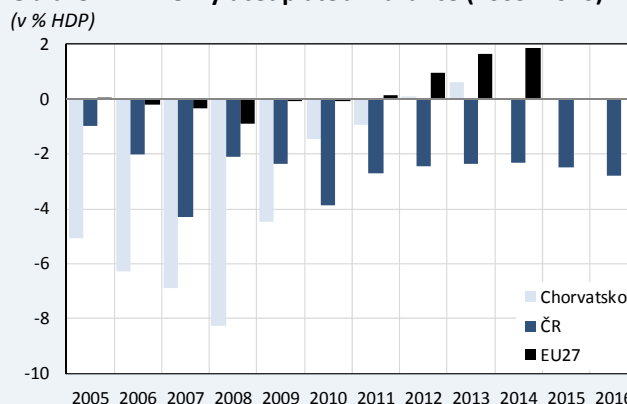
Obrázek 2.6: Míra nezaměstnanosti (2005–2016)

2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Zdroj: Pro Chorvatsko *Economic Programme of Croatia* (2013), pro EU27 Eurostat (2013a) a pro ČR MF ČR (2013b).

Obrázek 2.7: Běžný účet platební bilance (2005–2016)

2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016

Zdroj: Pro Chorvatsko *Economic Programme of Croatia* (2013), pro EU27 Eurostat (2013a) a pro ČR MF ČR (2013b).

2.3.2 Dluh sektoru vládních institucí

Dluh vládního sektoru dlouhodobě přibližně reflektuje vývoj deficitů příslušné země. U země EU27 dosáhl dluh vládního sektoru v roce 2012 hodnoty 85,3 % HDP, tedy o 2,8 p.b. více než v roce 2011.

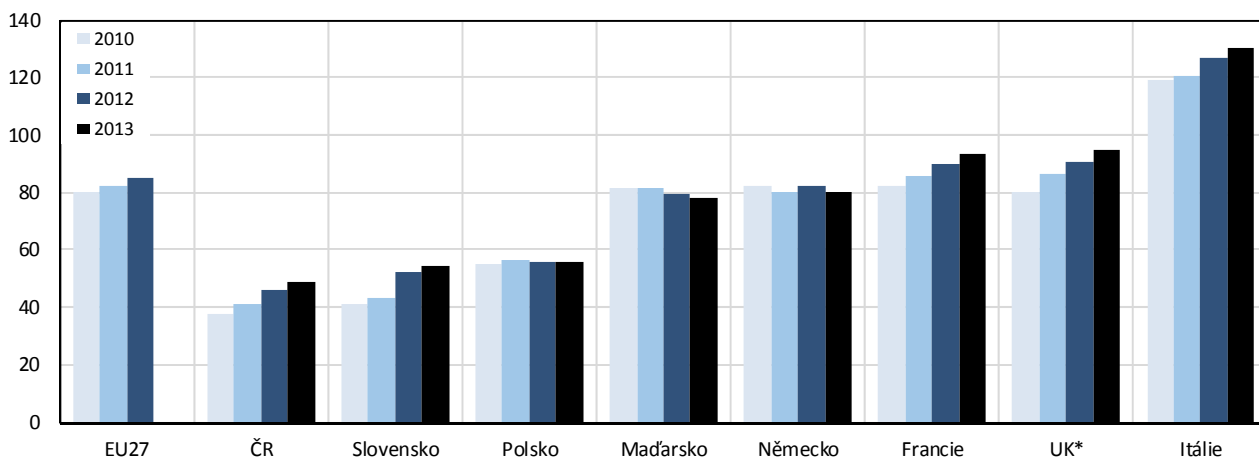
Česká republika je na tom z pohledu ukazatele vládního dluhu stále relativně dobře, ale velmi alarmující je v posledních letech zrychlení dynamiky jeho růstu. V roce 2011 dluh vládního sektoru prolomil dvoutřetinovou hodnotu maastrichtského dluhového konver-

genčního kritéria a v roce 2012 se zastavil již na úrovni 45,8 % HDP. V roce 2013 se očekává jeho další růst na 48,5 % HDP (blíže subkapitola 2.2).

Nejzadluženější zemí v EU27 zůstává Řecko. V roce 2012 sice došlo odpuštěním části celkového vládního dluhu ze strany soukromých věřitelů k jeho snížení v absolutním vyjádření o cca 14 %, nicméně vlivem trvajících ekonomické deprese se relativní ukazatel vládního dluhu nadále prohloubil na 173,7 % HDP.

Obrázek 2.8: Dluh vládního sektoru ve vybraných zemích EU (2010–2013)

(v % HDP)

Pozn.: *) data za finanční rok (1. duben roku t až 31. březen roku t+1), která jsou směrodatná pro postup při nadměrném schodku.

Zdroj: Eurostat (2013a, 2013b), údaje pro Spojené království za rok 2013 vycházejí z jeho Notifikace.

Mezi další země, které by nebyly schopny pokrýt svůj vládní dluh ani celkovým ročním HDP, patří Itálie, Irsko a Portugalsko. O něco lépe je na tom Belgie, Spojené Království nebo Francie. Pozitivně se vyvíjí dluhový ukazatel v Dánsku a Německu, z nových zemí v Bulharsku, Litvě a Maďarsku. V Estonsku je poměrová výše dluhu v relaci k HDP suverénně nejnižší, přestože v roce 2012 poprvé dosáhla dvouciferné hodnoty (v absolutním vyjádření se dluh meziročně téměř zdvojnásobil). Ve většině zemí EU dochází k relativnímu zhoršení objemu dluhu; za období 2009-2013 je tento trend nejvýrazněji vidět v případě Irska, Kypru a Španělska (viz Tabulka B.15 v příloze). V roce 2012 i 2013 by maastrichtské dluhové kritérium nesplnilo 14 zemí, tj. těsná nadpoloviční většina zemí v EU.

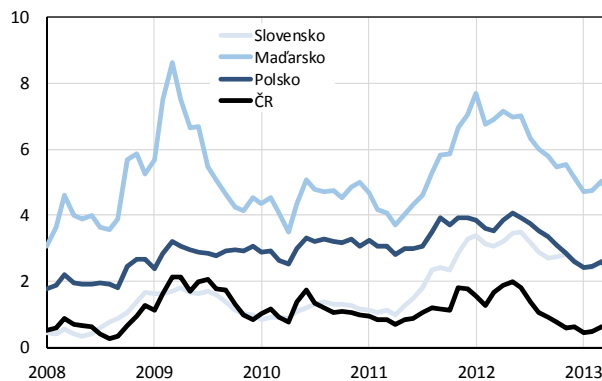
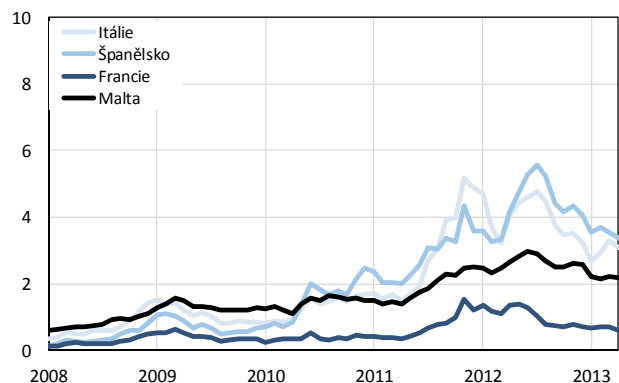
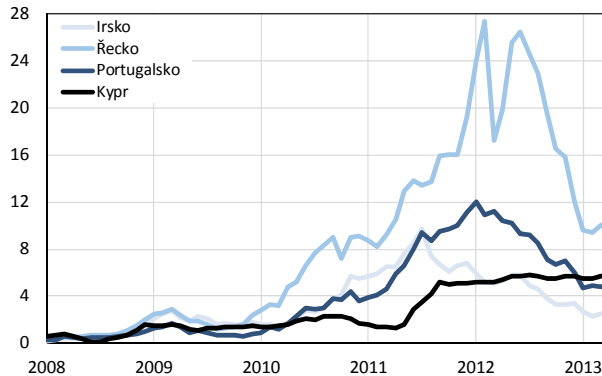
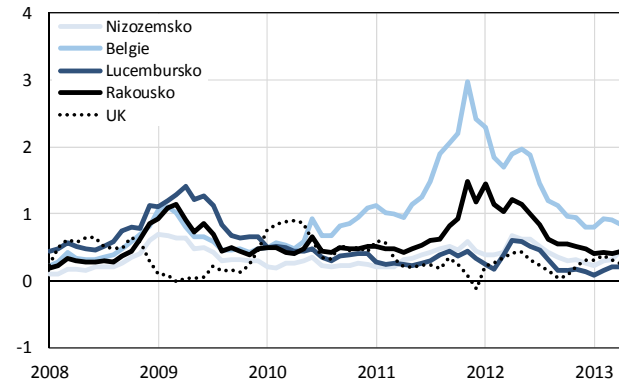
2.3.3 Financování státního dluhu

Grafy zobrazují vývoj spreadů (na základě měsíčních průměrů) neboli rozdílů výnosů desetiletých státních dluhopisů vůči německým dluhopisům stejného druhu, a to v období od ledna 2008 do dubna 2013. Obecně lze říci, že vývoj do určité míry koreluje s fiskálními ukazateli vládního deficitu a dluhu, ale jako riziková prémie nejlépe vystihuje důvěru v danou zemi.

Pro lepší názornost a přehlednost jsme vybrané země EU rozdělili do 4 skupin. V levém horním grafu jsou země s velmi nízkým spreadem, přičemž v některých obdobích byly výnosy britských dluhopisů (pro úplnost i dánských a švédských) dokonce nižší než u německých. Lze tvrdit, že tyto státy se těší nejvyšší důvěře v rámci EU. Relativně vyšší spready Belgie jsou zapříčiněny vysokým zadlužením vládního sektoru. Pravý horní a levý dolní graf znázorňuje vývoj v zemích jižního křídla a Irska, kde ekonomické turbulence posledních let zcela odhalily tamější vnitřní problémy a nerovnováhy. K této skupině byla přidána Francie, jejíž rating byl v nedávném období rovněž několikrát zhoršen. V Řecku v posledních měsících pozitivně vnímané kroky řecké vlády signalizují možnou pomalu se obnovující důvěru investorů. Konečně poslední skupina v pravém dolním grafu ukazuje vývoj zemí střední Evropy, které v posledních 20 letech prošly velkými ekonomickými, politickými i sociálními změnami. Díky nastartované trajektorii fiskální konsolidace vnímají finanční trhy z této geografické oblasti v poslední době pozitivně nejvíce ČR, což se projevuje v nízké rizikové příirážce na emitované dluhopisy a nižších nákladech dluhové služby.

Obrázek 2.9: Spready vůči německým dluhopisům ve vybraných zemích EU (leden 2008 až duben 2013)

(v p.b.)

Pozn.: Spready jsou spočteny jako rozdíl výnosů desetiletých státních dluhopisů dané země a výnosů desetiletých státních dluhopisů Německa.

Zdroj: ESCB (2013). Výpočty MF ČR.

3 Veřejné rozpočty – peněžní toky (GFS 2001)

V rámci této kapitoly jsou prezentovány údaje za veřejné rozpočty ve statistickém standardu Government Finance Statistics 2001 (dále GFS 2001). Základní rozdíly mezi stávající a dříve používanou metodikou jsou mimo jiné obsaženy v metodické příručce Fiskálního výhledu (MF ČR, 2012c).

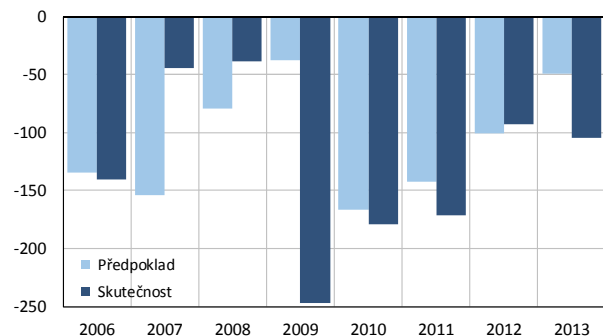
3.1 Veřejné rozpočty v roce 2012

V roce 2012 se saldo veřejných rozpočtů meziročně zlepšilo o 78,5 mld. Kč a deficit činil 92,9 mld. Kč, tj. 2,4 % HDP. K výraznému meziročnímu snížení salda veřejných rozpočtů došlo v průběhu přetrvávající ekonomické recese. Výsledek veřejných rozpočtů byl citelně ovlivněn pokračující fiskální konsolidací, jejíž výsledky jsou nejvíce patrné u státního rozpočtu. Pozitivní vliv měla realizovaná konsolidační opatření zejména na výdajové straně, nicméně i příjmová strana byla díky uskutečněným krokům částečně posílena. Také ve srovnání se schválenou rozpočtovou dokumentací pro rok 2012 byl schodek o 8,1 mld. Kč nižší.

Obrázek 3.1 ukazuje srovnání předpokládaných (rozpočtovaných) a skutečně dosažených výsledků hospodaření veřejných rozpočtů v letech 2006 až 2012 a předpokládaný a aktuálně očekávaný deficit pro rok 2013.

Obrázek 3.1: Salda veřejných rozpočtů (2006–2013)

(v mld. Kč)

Zdroj: MF ČR.

Ve srovnání s původními předpoklady byly příjmy nižší o 54,4 mld. Kč, přičemž téměř stejnou měrou se na této situaci podílelo nenaplnění očekávaných příjmů z EU a daňových příjmů. Meziročně ale vývoj celkových příjmů pokračoval v mírné růstové trajektorii. Zatímco v roce 2011 vzrostly příjmy veřejných rozpočtů oproti úrovni předchozího roku pouze o 0,5 %, v roce 2012 to bylo již o 4,8 %. Zvýšení daňové zátěže vedlo k meziročnímu růstu daňové kvóty včetně pojistného o 0,8 p.b. na 33,0 % HDP.

Celkové daňové příjmy včetně pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění byly ve srovnání s předpoklady v návrhu státního rozpočtu na rok 2012 nižší o 38,3 mld. Kč, meziročně však vzrostly o 2,4 %. K výraznému propadu inkasa došlo oproti rozpočtova-

né výši u nepřímých daní, zejména u daně z přidané hodnoty (30,5 mld. Kč). Také původně očekávané inkaso spotřební daně bylo o 3,1 mld. Kč nižší. Předpoklad vyššího výběru těchto daní se nenaplnil zejména kvůli poklesu spotřebitelské poptávky. Po několika letech se tak ve struktuře daňových příjmů zvýšil podíl přímých daní. Objem příspěvků na sociální zabezpečení meziročně opět mírně vzrostl, nicméně nedosáhl ani původně rozpočtované výše, ani (stejně jako daně z příjmů) předkrizové úrovně roku 2008. Na druhou stranu došlo ve srovnání s původním rozpočtem k vyššímu inkasu daně z příjmů právnických osob (o 4,6 mld. Kč) i daně z příjmů fyzických osob (o 1,3 mld. Kč).

Celkové výdaje veřejných rozpočtů byly o 62,5 mld. Kč nižší, než činil původní předpoklad. Jejich objem se meziročně snížil o 9,4 mld. Kč, tj. o 0,6 % (oproti loňskému poklesu o 0,1 %). Výdaje na provozní činnost byly oproti rozpočtové dokumentaci nižší o více než 50 mld. Kč. K výrazné úspoře došlo u nákladů spojených s obsluhou dluhu veřejných rozpočtů. Úrokové výdaje se ve srovnání s rokem 2011 snížily o 3,2 mld. Kč, což odpovídá meziročnímu poklesu o 6,7 %. Ve srovnání s rozpočtovou dokumentací byly dokonce o 31,0 mld. Kč nižší. Toto snížení je ovlivněno především vysokou kredibilitou ČR na finančních trzích, a tudíž i nižší rizikovou prémie. Ve srovnání s původním rozpočtem došlo k úspoře 18,0 mld. Kč u nákupu zboží a služeb a také u sociálních dávek (6,5 mld. Kč). Naopak mírně vyšší výdaje ve srovnání s rozpočtovou dokumentací byly realizovány u výdajů z kategorie ostatní (4,0 mld. Kč) a u běžných transferů soukromým společnostem (3,0 mld. Kč). Zbývající úspora byla dána zejména nižším nákupem fixních aktiv (9,9 mld. Kč).

Schodek státního rozpočtu se oproti roku 2011 snížil o 41,8 mld. Kč na 102,7 mld. Kč. V porovnání s rozpočtovou dokumentací byl deficit státního rozpočtu o 3,7 mld. Kč nižší; po zohlednění operací Národního fondu a zdrojů z privatizace činil schodek 85,4 mld. Kč a byl o 0,4 mld. Kč vyšší než jeho původně rozpočtovaná výše.

Ke zlepšení došlo ve srovnání s původním rozpočtem téměř u všech subjektů veřejných rozpočtů, přičemž zaznamenáváme nejvyšší zlepšení u mimorozpočtových fondů jako celku (7,5 mld. Kč). K pozitivnímu vývoji výsledků hospodaření došlo téměř u všech fondů, mírné zhoršení se projevuje pouze u dnes již zanik-

lého Pozemkového fondu ČR a zanedbatelně i u Státního fondu kultury. Hospodaření územních samosprávných celků skončilo o 4,4 mld. Kč lépe a místo deficitu předpokládaného v rozpočtové dokumentaci byl vykázán přebytek 1,4 mld. Kč. Naopak zdravotní pojišťovny ve srovnání s původními předpoklady prohloubily svůj schodek o 3,4 mld. Kč na 6,0 mld. Kč.

Očekávaný objem úvěrů a vládních dluhopisů se meziročně zvýšil o 195,5 mld. Kč na 1 760,7 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k růstu dluhu o 12,5 %, což je o 2,8 p.b. vyšší tempo růstu než v předchozím roce. V podílovém vyjádření se ve srovnání s rokem 2011 dluh zvýšil o 5,1 p.b. na 45,8 % HDP. Váha státního dluhu na celkovém veřejném zadlužení se opět

mírně zvýšila a dosáhla 93,4 %. Jeho meziroční dynamika ve srovnání s rokem 2011 zrychlila o 2,5 p.b. na 12,9 %.

Podíly jednotlivých segmentů veřejných rozpočtů na celkovém zadlužení zůstávají v zásadě stabilní. Z hlediska váhy se po státním dluhu na celkovém dluhu veřejných rozpočtů nejvíce podílejí územní samosprávné celky, jejichž zadlužení v roce 2012 ve srovnání s předchozím rokem vzrostlo pouze mírně (o 10,4 mld. Kč). Pokles na téměř polovinu dluhu znamenaly mimorozpočtové fondy, a to v důsledku snížení dluhu Státního fondu životního prostředí a zejména pak Státního zemědělského intervenčního fondu.

3.2 Veřejné rozpočty v roce 2013

Sestavení rozpočtu pro rok 2013 bylo výrazně determinováno nutností pokračovat v procesu fiskální konsolidace tak, aby bylo dosaženo fiskálního cíle stanoveného v Konvergenčním programu z dubna 2012 (MF ČR, 2012b), tedy deficitu vládního sektoru ve výši 2,9 % HDP (v metodice ESA 95). Pro posílení příjmové strany Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila řadu zákonů především v oblasti daní a sociálního pojištění, na výdajové straně pak u sociálních dávek. Další konsolidační snahy na výdajové straně budou realizovány další redukcí a racionalizací státní správy a také plošnými škrtky.

I přes mírné meziroční zvýšení lze očekávaný celkový výsledek hospodaření veřejných financí hodnotit jako pozitivní. Saldo veřejných rozpočtů se meziročně zvýší o 11,9 mld. Kč a bude činit -104,7 mld. Kč (-2,7 % HDP). Ve srovnání s rozpočtovou dokumentací pro rok 2013 tak dochází k výraznému zhoršení, které je dáno zejména snížením očekávaného salda Národního fondu o 45,0 mld. Kč na 17,7 mld. Kč. Národní fond v predikci ze srpna 2012 předpokládal vyšší příjmy z Evropské unie než jejich převod do státního rozpočtu. Schodek státního rozpočtu dosáhne 104,1 mld. Kč (oproti předpokládaným 100,6 mld. Kč), a meziročně tak bude o 1,4 mld. Kč vyšší. K mírnému meziročnímu zhoršení dojde také u hospodaření mimorozpočtových fondů (o 2,5 mld. Kč) a také u územní samosprávných celků, jejichž saldo bude o 1,2 mld. Kč horší a přebytek se tak změní v deficit 0,2 mld. Kč. Naopak u veřejného zdravotního pojištění dojde meziročně ke zlepšení (o 6,3 mld. Kč) na přebytek 0,3 mld. Kč. V porovnání s rozpočtovou dokumentací pro rok 2013 se zhoršil odhad očekávaného výsledku hospodaření mimorozpočtových fondů o 1,6 mld. Kč a

zdravotních pojišťoven o 0,1 mld. Kč, naopak u místních rozpočtů dochází ke zlepšení o 0,7 mld. Kč.

Schválená opatření na příjmové straně povedou k dalšímu meziročnímu růstu příjmů, jehož dynamika ale bude o 1,0 p.b. nižší než v roce 2012, a růst by tak měl činit 3,9 %. Výdaje by měly růst meziročně o 4,4 %. Daňové příjmy (bez pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění) porostou o 3,1 % (22,2 mld. Kč). Očekávaný příznivý vývoj objemu mezd spolu s řadou nově přijatých opatření v daňové oblasti povedou k rychlejšímu meziročnímu růstu inkasa příjmů daní o 5,0 %. Nepřímé daně vzrostou o 1,9 %. Na výdajové straně lze očekávat mírnou úsporu u sociálních dávek.

V roce 2013 poroste dluh veřejných rozpočtů v meziročním porovnání o 6,7 p.b. pomaleji a bude činit 5,8 %. Očekávaný dluh se tak zvýší o 102,3 mld. Kč na 1 862,9 mld. Kč. V podílovém vyjádření k HDP ve srovnání s rokem 2012 vzroste o 2,4 p.b. na 48,2 %. Váha státního dluhu na výše uvedeném zadlužení opět mírně vzroste a dosáhne 93,6 %. Jeho meziroční dynamika ve srovnání s rokem 2012 také výrazně zpomalí – o 6,9 p.b. na 6,0 %.

Podíl jednotlivých segmentů veřejných rozpočtů na celkovém zadlužení zůstane i v roce 2013 v zásadě stabilní. Dluh územních samosprávných celků v roce 2013 ve srovnání s předchozím rokem poroste nižším tempem. Naopak lze očekávat další relativně výrazný pokles výše dluhu mimorozpočtových fondů. Zadlužení vykazují stejně jako v roce 2012 Státní fond životního prostředí a zejména Státní zemědělský intervenční fond.

4 Zdroje

- ČSÚ (2013a): Předběžný odhad HDP – 1. čtvrtletí 2013. Praha, Český statistický úřad, 15. května 2013 [cit. 15.5.2013], <<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpoh051513.doc>>.
- ČSÚ (2013b): Sektor vládních institucí, vládní deficit a dluh. Praha, Český statistický úřad, 3.4.2013 [cit. 5.4.2013], <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/sektor_vladnich_instituci_vladni_deficit_a_dluh>.
- ČSÚ (2013c): Časové řady Satelitního účtu veřejného sektoru. Praha, Český statistický úřad, 30.4.2013 [cit. 5.5.2013], <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocnkavyber.sat_vs_cas?mylang=CZ>.
- ČSÚ (2013d): Komentář k zveřejněným ročním národním účtům za roky 2009 až 2012 k 30.4.2013. Praha, Český statistický úřad, 30. dubna 2013 [cit. 5.5.2013], <http://apl.czso.cz/nufile/Uvodni_poznamky_30_04_2013.pdf>.
- ESCB (2013): Interest Rate Statistics. Evropský systém centrálních bank, duben 2013 [cit. 12.5.2013], <<http://www.ecb.europa.eu/stats/money/long/html/index.en.html>>.
- Economic Programme of Croatia (2013). Duben 2013 [cit. 5.5.2013], <http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/20_scps/2013/01_programme/hr_2013-04-18_nrp_en.pdf>.
- Eurostat (2013a): Eurostat Database. Lucemburk, Eurostat, duben 2013 [cit. 22.4.2013], <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database>.
- Eurostat (2013b): Provision of Deficit and Debt Data for 2012 – First Notification. Lucemburk, Eurostat, 22. dubna 2013 [cit. 22.4.2013], <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-22042013-AP/EN/2-22042013-AP-en.pdf>.
- MF ČR (2011): Fiskální výhled ČR (listopad 2011). Praha, Ministerstvo financí ČR, listopad 2011 [cit. 15.5.2013], <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Makro-fiskalni-vyhled_2011-Q4_Fiskalni-vyhled-komplet-ke-stazeni.pdf>.
- MF ČR (2012a): Fiskální výhled ČR (listopad 2012). Praha, Ministerstvo financí ČR, listopad 2012 [cit. 15.5.2013], <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Makro-fiskalni-vyhled_2012-Q4_Fiskalni-vyhled-komplet-ke-stazeni-listopad-2012.pdf>.
- MF ČR (2012b): Konvergenční program ČR (aktualizace na léta 2012–2015). Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2012, [cit. 5.4.2013], <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Analyza_2012-04_Konvergenčni-program.pdf>.
- MF ČR (2012c): Metodická příručka Fiskálního výhledu ČR (aktualizace květen 2012). Praha, Ministerstvo financí ČR, květen 2012 [cit. 17.5.2013], <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Makro-fiskalni-vyhled_2012-Q3_Metodicka-prirucka-Fiskalni-vyhled-CR.pdf>.
- MF ČR (2013a): Konvergenční program ČR (aktualizace na léta 2013–2016). Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2013, [cit. 30.4.2013], <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Konvergence-k-EU_2013_2013-04-26_Konvergenčni-program-2013.pdf>.
- MF ČR (2013b): Makroekonomická predikce ČR. Praha, Ministerstvo financí ČR, duben 2013 [cit. 30.4.2013], <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Makro-ekonomicka-predikce_2013-Q2_Makroekonomicka-predikce-komplet-ke-stazeni.pdf>.
- Rada EU (2009): Council recommendation to the Czech Republic with a view to bringing an end to the situation of an excessive government deficit. Rada EU, Brusel, 30. listopadu 2009, No. 15755/09, [cit. 30.4.2012], <http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/pdf/30_edps/104-07_council/2009-12-02_cz_126-7_council_en.pdf>.
- Rada EU (2011): Příloha A návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii – kapitola 20: Účty vládních institucí. Brusel, Rada Evropské unie, 6. ledna 2011, dokument č. 5053/11 ADD 20.
- Zákon č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013.

A Tabulková příloha – metodika GFS 2001

Tabulka A.1: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy

(v mld. Kč)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy	1248	1391	1478	1384	1423	1430	1499
Příjmy z provozní činnosti	1233	1377	1461	1355	1401	1418	1486
Daně	638	716	743	660	691	706	728
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	279	318	331	255	261	257	271
Placené fyzickými osobami	137	151	143	128	131	134	137
Placené společnostmi a ostatními podniky	142	166	188	127	130	123	134
Daně z majetku	13	16	16	14	16	20	21
Daně ze zboží a služeb	346	382	396	391	413	428	436
Daň z přidané hodnoty ¹	213	230	249	248	264	269	273
Spotřební daně	120	139	133	131	138	147	147
Sociální příspěvky	473	522	548	510	517	533	541
Příspěvky na sociální zabezpečení	457	505	530	496	503	519	526
Příspěvky zaměstnanců	113	123	130	114	117	120	122
Příspěvky zaměstnavatelů	316	346	365	338	349	359	365
Příspěvky OSVČ nebo nezaměstnaných	27	33	33	39	35	37	37
Ostatní sociální příspěvky	16	17	18	14	14	14	14
Dotace	36	47	60	80	85	74	112
Od mezinárodních organizací	36	47	60	79	85	73	111
Běžné	20	23	27	33	36	40	41
Kapitálové	16	24	34	46	48	33	70
Ostatní příjmy	86	92	110	106	108	105	106
Příjmy z vlastnictví	22	23	34	34	35	30	29
Úroky	6	7	10	7	7	3	4
Dividendy	10	10	16	19	20	19	17
Prodej zboží a služeb	37	41	43	43	44	48	49
Prodej realizovaný na tržním principu	20	19	19	20	20	22	21
Správní poplatky	16	21	24	23	24	25	27
Pokuty, penále a propadnutí	5	5	4	5	5	4	4
Dobrovolné transfery jiné než dotace	12	13	12	15	16	13	13
Ostatní příjmy jinde nezařazené	10	9	17	9	8	11	11
Prodej nefinančních aktiv	15	14	17	29	22	12	12
Fixní aktiva	9	7	10	9	10	6	6
Nevyráběná aktiva	6	7	8	19	12	6	6

Pozn.: 1) DPH je v souladu s metodikou GFS 2001 snížena o odvod do rozpočtu EU.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.2: Konsolidované veřejné rozpočty – příjmy*(v % HDP)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy	37,2	38,0	38,4	36,8	37,4	37,2	39,0
Příjmy z provozní činnosti	36,8	37,6	38,0	36,1	36,9	36,9	38,7
Daně	19,0	19,5	19,3	17,6	18,2	18,4	18,9
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	8,3	8,7	8,6	6,8	6,9	6,7	7,0
Placené fyzickými osobami	4,1	4,1	3,7	3,4	3,5	3,5	3,6
Placené společnostmi a ostatními podniky	4,2	4,5	4,9	3,4	3,4	3,2	3,5
Daně z majetku	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Daně ze zboží a služeb	10,3	10,4	10,3	10,4	10,9	11,1	11,3
Daň z přidané hodnoty ¹	6,4	6,3	6,5	6,6	6,9	7,0	7,1
Spotřební daně	3,6	3,8	3,5	3,5	3,6	3,8	3,8
Sociální příspěvky	14,1	14,3	14,2	13,6	13,6	13,9	14,1
Příspěvky na sociální zabezpečení	13,6	13,8	13,8	13,2	13,2	13,5	13,7
Příspěvky zaměstnanců	3,4	3,4	3,4	3,0	3,1	3,1	3,2
Příspěvky zaměstnavatelů	9,4	9,4	9,5	9,0	9,2	9,4	9,5
Příspěvky OSVČ nebo nezaměstnaných	0,8	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0	1,0
Ostatní sociální příspěvky	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Dotace	1,1	1,3	1,6	2,1	2,2	1,9	2,9
Od mezinárodních organizací	1,1	1,3	1,6	2,1	2,2	1,9	2,9
Běžné	0,6	0,6	0,7	0,9	1,0	1,0	1,1
Kapitálové	0,5	0,7	0,9	1,2	1,3	0,9	1,8
Ostatní příjmy	2,6	2,5	2,8	2,8	2,8	2,7	2,8
Příjmy z vlastnictví	0,7	0,6	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8
Úroky	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1
Dividendy	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Prodej zboží a služeb	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3
Prodej realizovaný na tržním principu	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5
Správní poplatky	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Pokuty, penále a propadnutí	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Dobrovolné transfery jiné než dotace	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3
Ostatní příjmy jinde nezařazené	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3
Prodej nefinančních aktiv	0,5	0,4	0,4	0,8	0,6	0,3	0,3
Fixní aktiva	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,2
Nevyráběná aktiva	0,2	0,2	0,2	0,5	0,3	0,2	0,2

Pozn.: 1) DPH je v souladu s metodikou GFS 2001 snížena o odvod do rozpočtu EU.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.3: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje*(v mld. Kč)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové výdaje	1 389	1 436	1 517	1 631	1 602	1 601	1 592
Výdaje na provozní činnost	1 290	1 346	1 421	1 513	1 495	1 508	1 507
Náhrady zaměstnancům	128	136	141	147	146	136	136
Mzdy a platy	96	102	106	111	111	103	103
Sociální příspěvky	31	34	35	35	35	33	34
Skutečné sociální příspěvky	31	34	35	35	35	33	34
Užití zboží a služeb	126	125	133	148	142	129	122
Úroky	34	37	45	50	42	48	45
Běžné transfery	254	266	273	302	300	308	314
Veřejným společnostem	180	187	206	206	205	205	207
Soukromým společnostem	74	79	66	96	95	103	107
Dotace	24	27	29	30	31	34	33
Mezinárodním organizacím	24	27	29	30	31	34	33
Běžné	24	27	29	30	31	34	33
Sociální dávky	544	588	618	664	671	687	704
Dávky sociálního zabezpečení	544	588	618	664	671	687	704
Ostatní výdaje	181	168	182	173	164	166	152
Ostatní výdaje jinde nezařazené	181	168	182	173	164	166	152
Ostatní běžné výdaje	29	25	31	32	34	31	35
Ostatní kapitálové výdaje	153	143	151	141	130	135	117
Nákup nefinančních aktiv	99	90	96	118	107	93	85
Fixní aktiva	96	87	93	116	105	92	83
Nevyráběná aktiva	3	2	3	2	2	1	2

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.4: Konsolidované veřejné rozpočty – výdaje*(v % HDP)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové výdaje	41,4	39,2	39,4	43,4	42,2	41,7	41,4
Výdaje na provozní činnost	38,5	36,7	36,9	40,3	39,3	39,3	39,2
Náhrady zaměstnancům	3,8	3,7	3,7	3,9	3,8	3,5	3,5
Mzdy a platy	2,9	2,8	2,8	3,0	2,9	2,7	2,7
Sociální příspěvky	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Skutečné sociální příspěvky	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Užití zboží a služeb	3,7	3,4	3,5	3,9	3,7	3,4	3,2
Úroky	1,0	1,0	1,2	1,3	1,1	1,2	1,2
Běžné transfery	7,6	7,3	7,1	8,0	7,9	8,0	8,2
Veřejným společnostem	5,4	5,1	5,4	5,5	5,4	5,3	5,4
Soukromým společnostem	2,2	2,2	1,7	2,6	2,5	2,7	2,8
Dotace	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Mezinárodním organizacím	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Běžné	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Sociální dávky	16,2	16,0	16,1	17,7	17,7	17,9	18,3
Dávky sociálního zabezpečení	16,2	16,0	16,1	17,7	17,6	17,9	18,3
Ostatní výdaje	5,4	4,6	4,7	4,6	4,3	4,3	4,0
Ostatní výdaje jinde nezařazené	5,4	4,6	4,7	4,6	4,3	4,3	4,0
Ostatní běžné výdaje	0,9	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8	0,9
Ostatní kapitálové výdaje	4,6	3,9	3,9	3,8	3,4	3,5	3,1
Nákup nefinančních aktiv	3,0	2,5	2,5	3,1	2,8	2,4	2,2
Fixní aktiva	2,9	2,4	2,4	3,1	2,8	2,4	2,2
Nevyráběná aktiva	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.5: Konsolidované veřejné rozpočty – saldo*(v mld. Kč, v % HDP)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>							
Saldo	-141	-44	-39	-248	-180	-171	-93
Saldo pro fiskální cílení	-101	-38	-37	-230	-151	-131	-106
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-57	31	40	-158	-94	-90	-21
Saldo primární bilance	-107	-7	6	-198	-137	-124	-48
<i>% HDP</i>							
Saldo	-4,2	-1,2	-1,0	-6,6	-4,7	-4,5	-2,4
Saldo pro fiskální cílení	-3,0	-1,1	-1,0	-6,1	-4,0	-3,4	-2,7
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-1,7	0,9	1,0	-4,2	-2,5	-2,3	-0,5
Saldo primární bilance	-3,2	-0,2	0,1	-5,3	-3,6	-3,2	-1,3

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.6: Struktura salda veřejných rozpočtů*(v mld. Kč)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Státní rozpočet ¹	-138	-63	-78	-221	-176	-157	-85
Mimorozpočtové fondy celkem	-1	-10	12	5	3	-8	-3
Veřejné zdravotní pojištění	3	17	11	-6	-7	-5	-6
Územní samosprávné celky	-4	11	16	-25	0	-1	1
Saldo	-141	-44	-39	-248	-180	-171	-93

Pozn.: 1) Včetně operací Národního fondu a bývalého Fondu národního majetku a čistého dopadu vyloučení převodů z/do rezervních fondů, v letech 2006–2007 včetně úhrady ztráty ČKA ze státních dluhopisů.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.7: Struktura salda pro fiskální cílení*(v mld. Kč)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Státní rozpočet ¹	-98	-55	-75	-206	-140	-114	-91
Mimorozpočtové fondy celkem	-1	-10	12	5	2	-8	-8
Veřejné zdravotní pojištění	3	17	11	-6	-7	-5	-6
Územní samosprávné celky	-4	9	15	-22	-7	-5	0
Saldo pro fiskální cílení	-101	-38	-37	-230	-151	-131	-106

Pozn.: 1) Včetně operací Národního fondu a bývalého Fondu národního majetku a čistého dopadu vyloučení převodů z/do rezervních fondů, v letech 2006–2007 včetně úhrady ztráty ČKA ze státních dluhopisů.

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.8: Konsolidované veřejné rozpočty – zdroje a užití*(v mld. Kč)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
PENĚŽNÍ TOKY Z PROVOZNÍ ČINNOSTI:							
Příjmy z provozní činnosti	1 233	1 377	1 461	1 355	1 401	1 418	1 486
Daně	638	716	743	660	691	706	728
Sociální příspěvky	473	522	548	510	517	533	541
Dotace	36	47	60	80	85	74	112
Ostatní příjmy	86	92	110	106	108	105	106
Výdaje na provozní činnost	1 290	1 346	1 421	1 513	1 495	1 508	1 507
Náhrady zaměstnancům	128	136	141	147	146	136	136
Užití zboží a služeb	126	125	133	148	142	129	122
Úroky	34	37	45	50	42	48	45
Běžné transfery	254	266	273	302	300	308	314
Dotace	24	27	29	30	31	34	33
Sociální dávky	544	588	618	664	671	687	704
Ostatní výdaje	181	168	182	173	164	166	152
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	-57	31	40	-158	-94	-90	-21
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIC DO NEFINANČNÍCH AKTIV:							
Nákupy nefinančních aktiv	99	90	96	118	107	93	85
Fixní aktiva	96	87	93	116	105	92	83
Strategické zásoby	0	0	0	0	0	0	0
Cennosti	0	0	0	0	0	0	0
Nevyráběná aktiva	3	2	3	2	2	1	2
Prodeje nefinančních aktiv	15	14	17	29	22	12	12
Fixní aktiva	9	7	10	9	10	6	6
Strategické zásoby	0	0	0	0	0	0	0
Cennosti	0	0	0	0	0	0	0
Nevyráběná aktiva	6	7	8	19	12	6	6
Čistý peněžní tok z investic do nefinančních aktiv	84	76	79	90	86	82	72
Peněžní přebytek / schodek	-141	-44	-39	-248	-180	-171	-93

Zdroj: MF ČR.

Tabulka A.9: Konsolidované veřejné rozpočty – vládní dluh*(v mld. Kč, v % HDP)*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>							
Hrubý konsolidovaný dluh veřejných rozpočtů	878	973	1 071	1 258	1 426	1 565	1 761
Státní dluh konsolidovaný	794	882	980	1 160	1 324	1 461	1 649
Dluh mimorozpočtových fondů	1	4	1	1	3	2	1
Dluh veřejného zdravotního pojištění	0	0	0	0	0	0	0
Dluh územně samosprávných celků	89	91	95	100	102	105	115
<i>% HDP</i>							
Hrubý konsolidovaný dluh veřejných rozpočtů	26,2	26,6	27,8	33,5	37,5	40,7	45,8
Státní dluh konsolidovaný	23,7	24,1	25,5	30,8	34,8	38,0	42,9
Dluh mimorozpočtových fondů	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Dluh veřejného zdravotního pojištění	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dluh územně samosprávných celků	2,7	2,5	2,5	2,7	2,7	2,7	3,0

Zdroj: MF ČR.

B Tabulková příloha – metodika ESA 95

Údaje za vládní příjmy a výdaje jsou konsolidovány na příslušné úrovni. Konsolidace představuje vyloučení vzájemných toků úroků, běžných a kapitálových transferů v rámci jednoho subsektoru i mezi jednotlivými subsektory vládního sektoru.

Tabulka B.1: Příjmy sektoru vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	1164	1185	1239	1328	1476	1499	1462	1481	1528	1542
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	247	268	276	296	330	308	272	262	275	276
Sociální příspěvky ¹⁾	421	453	482	525	577	599	560	578	592	600
Daně z výroby a dovozu ²⁾	285	326	343	353	395	407	415	423	445	460
Kapitálové daně ³⁾	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Důchody z vlastnictví	23	22	21	25	27	30	31	31	28	29
Úroky	16	13	12	12	15	11	9	8	6	7
Ostatní důchody z vlastnictví	7	9	9	13	13	19	22	23	22	22
Tržby ⁴⁾	78	78	80	82	95	103	104	99	102	103
Ostatní běžné transfery a dotace	18	28	26	26	24	22	27	33	32	34
Investiční dotace	3	3	5	14	15	27	50	53	51	38
Ostatní kapitálové transfery	88	7	5	5	13	3	3	3	3	1
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	16,1	1,8	4,6	7,2	11,2	1,5	-2,4	1,3	3,2	0,9
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	10,2	8,3	3,1	7,3	11,5	-6,9	-11,7	-3,4	4,8	0,5
Sociální příspěvky ¹⁾	5,9	7,4	6,5	8,8	9,9	3,9	-6,6	3,2	2,5	1,3
Daně z výroby a dovozu ²⁾	7,2	14,4	5,2	3,0	11,9	2,9	2,0	1,9	5,2	3,5
Kapitálové daně ³⁾	15,6	-28,1	18,5	9,2	-42,4	-44,8	-8,2	-3,4	0,9	-0,4
Důchody z vlastnictví	-18,8	-6,2	-5,9	23,1	7,2	11,9	3,2	-2,2	-8,3	3,0
Úroky	-23,6	-19,4	-7,5	3,4	18,3	-24,5	-17,5	-14,7	-18,5	17,9
Ostatní důchody z vlastnictví	-6,1	22,7	-3,6	50,2	-3,3	53,9	15,0	2,9	-4,8	-1,3
Tržby ⁴⁾	13,5	0,5	2,7	2,5	15,9	8,2	1,2	-5,2	3,8	0,2
Ostatní běžné transfery a dotace	27,7	53,2	-7,1	-2,7	-7,8	-8,2	26,0	20,7	-1,8	4,7
Investiční dotace	201,5	10,1	62,8	187,1	1,0	86,1	84,7	5,0	-4,1	-24,8
Ostatní kapitálové transfery	4160,8	-92,3	-21,8	2,3	147,0	-78,0	-3,0	5,7	-5,9	-50,5
<i>% HDP</i>										
Celkové příjmy	43,3	40,4	39,8	39,6	40,3	38,9	38,9	39,0	39,8	40,1
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	9,2	9,1	8,9	8,8	9,0	8,0	7,2	6,9	7,2	7,2
Sociální příspěvky ¹⁾	15,7	15,5	15,5	15,7	15,7	15,6	14,9	15,2	15,4	15,6
Daně z výroby a dovozu ²⁾	10,6	11,1	11,0	10,5	10,8	10,6	11,0	11,1	11,6	12,0
Kapitálové daně ³⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Důchody z vlastnictví	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8
Úroky	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Ostatní důchody z vlastnictví	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Tržby ⁴⁾	2,9	2,7	2,6	2,4	2,6	2,7	2,8	2,6	2,7	2,7
Ostatní běžné transfery a dotace	0,7	1,0	0,8	0,8	0,6	0,6	0,7	0,9	0,8	0,9
Investiční dotace	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,7	1,3	1,4	1,3	1,0
Ostatní kapitálové transfery	3,3	0,2	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0

Pozn.: 1) Povinné i dobrovolné platby zaměstnavatelů (ve prospěch svých zaměstnanců), zaměstnanců, osob samostatně výdělečně činných a samoplátců orgánům sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám.

2) Povinné platby, které výrobní jednotky musí platit státu a které se týkají výrobní činnosti či dovozu a/nebo použití výrobních faktorů (např. DPH, spotřební daně aj.).

3) Nepravidelné platby ve prospěch vládních institucí z hodnoty majetku, aktiv nebo čistého jmění jednotky (např. daň darovací, dědická).

4) Jedná se o součet tržní produkce, produkce pro vlastní konečné užití a plateb za ostatní netržní služby sektoru vládních institucí.

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.2: Daňové příjmy sektoru vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mln. Kč</i>										
Daně a příspěvky celkem	954	1047	1102	1175	1303	1314	1246	1263	1312	1337
Běžné daně z důchodů a jiné	247	268	276	296	330	308	272	262	275	276
jednotlivců nebo domácností	125	136	138	139	156	142	136	132	143	144
společností	119	129	135	154	171	162	132	127	129	129
z výher z loterií nebo sázek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní běžné daně	3	2	3	3	3	3	3	3	3	4
Příspěvky na sociální zabezpečení	421	453	482	525	577	599	560	578	592	600
Skutečné příspěvky	421	452	482	524	576	599	559	577	592	599
zaměstnavatelů	271	290	309	332	364	380	350	368	378	383
zaměstnanců	95	101	108	117	128	133	112	117	120	122
OSVČ a nezaměstnaných	56	61	65	75	85	86	97	93	94	95
Imputované sociální příspěvky	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Daně z výroby a dovozu	285	326	343	353	395	407	415	423	445	460
Daně z produktů ¹⁾	271	313	330	340	381	392	401	406	424	441
DPH	164	202	211	209	227	255	254	259	265	273
Spotřební daně	88	99	111	121	143	126	137	138	150	152
Ostatní daně z produktů ²⁾	20	11	9	10	12	12	9	9	9	16
Jiné daně z výroby ³⁾	13	13	13	13	14	14	14	16	21	19
Kapitálové daně	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
<i>růst v %</i>										
Daně a příspěvky celkem	7,4	9,7	5,2	6,6	10,9	0,8	-5,1	1,3	3,9	1,9
Běžné daně z důchodů a jiné	10,2	8,3	3,1	7,3	11,5	-6,9	-11,7	-3,4	4,8	0,5
jednotlivců nebo domácností	9	9	1	1	12	-9	-4	-3	8	1
společností	11	8	5	14	11	-5	-18	-4	1	0
z výher z loterií nebo sázek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní běžné daně	12,1	-7,1	17,4	5,0	4,8	0,2	3,1	0,8	-3,5	8,0
Sociální příspěvky	5,9	7,4	6,5	8,8	9,9	3,9	-6,6	3,2	2,5	1,3
Skutečné příspěvky	5,9	7,4	6,5	8,9	9,9	3,9	-6,7	3,3	2,5	1,3
zaměstnavatelů	5,8	7,0	6,5	7,7	9,4	4,5	-7,9	5,1	2,7	1,4
zaměstnanců	5,9	6,8	6,9	7,6	9,5	4,4	-15,8	4,2	2,8	1,5
OSVČ a nezaměstnaných	6,2	10,4	5,6	16,5	12,6	0,7	13,0	-4,1	1,4	0,9
Imputované sociální příspěvky	17,5	36,6	-1,5	2,0	-26,2	-4,7	190,5	-27,5	23,2	9,1
Daně z výroby a dovozu	7,2	14,4	5,2	3,0	11,9	2,9	2,0	1,9	5,2	3,5
Daně z produktů ¹⁾	7,4	15,2	5,5	2,9	12,2	3,0	2,1	1,4	4,4	4,0
DPH	5,9	23,0	4,2	-0,8	8,6	12,3	-0,3	1,9	2,5	2,9
Spotřební daně	10,0	13,4	11,4	9,4	17,9	-11,5	8,8	0,9	8,2	1,3
Ostatní daně z produktů ²⁾	8,4	-41,6	-22,4	11,5	17,8	-0,5	-20,0	-3,8	0,1	84,1
Jiné daně z výroby ³⁾	3,4	-1,7	-1,7	4,2	5,2	-1,1	1,3	14,7	26,4	-7,4
Kapitálové daně	15,6	-28,1	18,5	9,2	-42,4	-44,8	-8,2	-3,4	0,9	-0,4

Pozn.: 1) Daně placené z jednotky vyrobeného nebo do transakce vstupujícího výrobku nebo služby.

2) Jedná se například o dovozní cla, poplatky z dovážených zemědělských produktů, daně z finančních a kapitálových transakcí, poplatky ze zábavních činností, daně z loterií, her a sázek a jiné.

3) Daně požadované od podniků z důvodu jejich zapojení do výrobní činnosti, nezávisle na množství a hodnotě jimi vyrobeného nebo prodaného zboží nebo služeb (např. daň z nemovitostí, silniční daň, poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových).

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.3: Daňové příjmy sektoru vládních institucí

(v % HDP)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Daně celkem a sociální příspěvky celkem	35,5	35,7	35,4	35,0	35,6	34,1	33,2	33,2	34,2	34,8
Běžné daně z důchodů a jiné	9,2	9,1	8,9	8,8	9,0	8,0	7,2	6,9	7,2	7,2
jednotlivců nebo domácností	4,7	4,7	4,4	4,2	4,3	3,7	3,6	3,5	3,7	3,8
společností	4,4	4,4	4,3	4,6	4,7	4,2	3,5	3,4	3,4	3,3
z výher z loterií nebo sázek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní běžné daně	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Příspěvky na sociální zabezpečení	15,7	15,5	15,5	15,7	15,7	15,6	14,9	15,2	15,4	15,6
Skutečné příspěvky	15,7	15,4	15,5	15,6	15,7	15,6	14,9	15,2	15,4	15,6
zaměstnavatelů	10,1	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9	9,3	9,7	9,8	10,0
zaměstnanců	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,0	3,1	3,1	3,2
OSVČ a nezaměstnaných	2,1	2,1	2,1	2,3	2,3	2,2	2,6	2,4	2,4	2,5
Imputované sociální příspěvky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daně z výroby a dovozu	10,6	11,1	11,0	10,5	10,8	10,6	11,0	11,1	11,6	12,0
Daně z produktů ¹⁾	10,1	10,7	10,6	10,1	10,4	10,2	10,7	10,7	11,0	11,5
DPH	6,1	6,9	6,8	6,2	6,2	6,6	6,8	6,8	6,9	7,1
Spotřební daně	3,3	3,4	3,5	3,6	3,9	3,3	3,7	3,6	3,9	3,9
Ostatní daně z produktů ²⁾	0,7	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,4
Jiné daně z výroby ³⁾	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Kapitálové daně	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Pozn.: 1) Daně placené z jednotky vyrobeného nebo do transakce vstupujícího výrobku nebo služby.

2) Jedná se například o dovozní cla, poplatky z dovážených zemědělských produktů, daně z finančních a kapitálových transakcí, poplatky ze zábavních činností, daně z loterií, her a sázek a jiné.

3) Daně požadované od podniků z důvodu jejich zapojení do výrobní činnosti, nezávisle na množství a hodnotě jimi vyrobeného nebo prodaného zboží nebo služeb (např. daň z nemovitostí, silniční daň, poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových).

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.4: Příjmy subsektoru ústředních vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	835	830	845	900	1006	1013	970	986	1026	1036
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	177	192	184	198	221	204	180	175	183	184
Sociální příspěvky	277	300	319	343	376	392	352	365	374	378
Daně z výroby a dovozu	239	270	272	283	319	320	328	332	352	367
Kapitálové daně	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Důchod z vlastnictví	17	14	14	18	19	22	24	24	21	21
Tržby	28	28	29	30	38	40	38	41	43	45
Ostatní příjmy	97	25	27	28	32	35	48	50	51	41
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	19,0	-0,6	1,7	6,6	11,7	0,7	-4,2	1,7	4,0	1,0
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	10,4	8,6	-4,2	7,7	11,9	-7,8	-11,8	-3,0	4,9	0,4
Sociální příspěvky	5,5	8,3	6,2	7,5	9,8	4,3	-10,4	3,7	2,7	1,0
Daně z výroby a dovozu	7,1	13,1	0,7	3,8	12,8	0,2	2,6	1,4	6,0	4,1
Kapitálové daně	15,0	-28,7	18,8	10,0	-42,6	-45,7	-10,4	-2,7	-2,3	2,3
Důchod z vlastnictví	-23,3	-14,8	-1,2	30,6	5,9	10,8	9,8	0,6	-10,0	-1,7
Tržby	15,5	-0,4	2,9	3,8	26,4	6,0	-4,4	6,8	6,0	5,4
Ostatní příjmy	918,3	-73,8	4,3	7,2	10,9	10,3	38,3	4,1	2,3	-20,8

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.5: Příjmy subsektoru místních vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	328	348	352	376	410	416	431	429	422	390
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	70	76	92	98	109	103	92	88	92	92
Sociální příspěvky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daně z výroby a dovozu	46	56	71	70	76	87	87	90	92	93
Kapitálové daně	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Důchod z vlastnictví	6	7	6	7	7	7	7	6	6	8
Tržby	50	50	51	52	57	63	66	58	59	57
Ostatní příjmy	157	160	132	148	160	155	179	186	172	139
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	22,3	6,1	1,2	6,7	9,0	1,5	3,6	-0,5	-1,6	-7,6
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	9,7	7,7	21,8	6,6	10,7	-5,0	-11,4	-4,2	4,7	0,5
Sociální příspěvky	4,2	20,0	21,7	61,6	-43,2	-79,1	2428,6	-20,6	36,7	-21,1
Daně z výroby a dovozu	7,3	21,7	27,3	-0,3	8,2	13,8	0,1	3,7	2,3	1,4
Kapitálové daně	-	80,0	0,0	-55,6	0,0	50,0	83,3	-18,2	77,8	-37,5
Důchod z vlastnictví	-3,1	17,4	-15,5	5,6	6,3	5,8	-10,8	-4,7	-0,9	22,1
Tržby	12,6	1,0	2,6	1,8	10,0	9,6	4,7	-12,1	2,2	-3,5
Ostatní příjmy	40,5	1,9	-17,4	12,4	8,0	-3,1	15,6	3,9	-7,6	-19,3

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.6: Příjmy subsektoru fondů sociálního zabezpečení

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Celkové příjmy	146	159	170	185	203	211	211	216	221	224
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociální příspěvky	144	153	163	182	200	207	208	213	218	222
Daně z výroby a dovozu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitálové daně	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Důchod z vlastnictví	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0
Tržby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní příjmy	2	6	6	2	2	2	2	2	3	2
<i>růst v %</i>										
Celkové příjmy	7,2	8,8	6,7	9,0	10,1	3,6	0,2	2,1	2,4	1,7
Běžné daně z důchodů, jmění a jiné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociální příspěvky	6,7	5,9	7,1	11,4	10,0	3,2	0,4	2,6	2,2	2,0
Daně z výroby a dovozu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapitálové daně	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Důchod z vlastnictví	-32,7	-8,6	22,1	30,0	75,3	111,3	-23,9	-46,2	-18,6	-32,5
Tržby	-25,4	40,0	6,4	-2,7	-4,1	-14,4	-2,5	-1,7	-7,9	0,0
Ostatní příjmy	132,0	258,1	-4,1	-59,8	3,2	3,5	-5,0	-14,5	29,2	-20,0

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.7: Výdaje sektoru vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mid. Kč</i>										
Výdaje celkem	1344	1268	1340	1407	1503	1584	1680	1662	1653	1710
Náhrady zaměstnancům	214	222	238	252	269	280	293	286	280	281
Mezispotřeba	196	193	206	211	219	228	238	235	224	220
Sociální dávky jiné než naturální ¹⁾	345	359	375	408	456	477	509	518	527	534
Naturální sociální transfery	153	163	170	174	187	199	219	222	228	233
Důchody z vlastnictví	28	32	34	35	40	40	48	51	53	56
Úroky	28	32	34	35	40	39	47	51	53	56
Ostatní důchody z vlastnictví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dotace	67	57	53	60	61	62	75	71	80	77
Tvorba hrubého fixního kapitálu	182	123	132	150	153	176	192	164	140	119
Kapitálové transfery ²⁾	124	86	152	119	79	104	90	61	57	121
Investiční dotace ³⁾	37	37	36	38	37	36	34	33	37	35
Ostatní kapitálové transfery	88	50	116	81	42	68	56	28	20	87
Ostatní výdaje	35	31	-20	-4	40	18	16	54	65	68
Výdaje na konečnou spotřebu	610	630	667	694	726	759	809	807	793	795
Kolektivní spotřeba ⁴⁾	310	302	336	349	363	380	399	398	380	381
Individuální spotřeba	300	328	331	345	363	380	410	409	412	414
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	14,8	-5,7	5,7	5,0	6,8	5,3	6,1	-1,1	-0,5	3,4
Náhrady zaměstnancům	11,8	3,7	7,1	6,1	6,4	4,1	4,7	-2,5	-2,1	0,6
Mezispotřeba	12,9	-1,4	6,5	2,9	3,4	4,2	4,6	-1,4	-4,7	-1,8
Sociální dávky jiné než naturální ¹⁾	3,8	4,1	4,5	8,7	11,8	4,5	6,8	1,7	1,8	1,3
Naturální sociální transfery	5,5	6,7	4,0	2,1	7,8	6,1	10,3	1,5	2,3	2,4
Důchody z vlastnictví	-4,5	12,3	7,7	3,8	12,8	-0,9	20,2	7,6	2,9	6,6
Úroky	-4,5	12,3	7,7	3,7	12,8	-0,9	20,2	7,7	2,9	6,6
Ostatní důchody z vlastnictví	-25,4	12,8	-3,8	41,2	9,7	26,6	11,0	-45,9	16,7	-40,0
Dotace	19,7	-14,3	-7,4	13,4	1,0	2,4	20,0	-4,5	11,9	-3,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	131,4	-32,2	7,4	13,6	1,6	15,2	8,9	-14,5	-14,6	-15,2
Kapitálové transfery ²⁾	-9,9	-30,3	76,0	-21,6	-34,2	32,8	-13,8	-32,1	-6,6	113,1
Investiční dotace ³⁾	-3,0	1,1	-3,5	7,4	-3,4	-2,0	-5,7	-3,8	12,0	-5,4
Ostatní kapitálové transfery	-12,5	-43,4	135,1	-30,4	-48,7	63,7	-18,2	-49,4	-28,3	329,1
Výdaje na konečnou spotřebu	9,5	3,3	5,9	4,0	4,6	4,6	6,6	-0,2	-1,8	0,4
Kolektivní spotřeba ⁴⁾	12,3	-2,3	11,2	3,9	3,8	4,7	5,0	-0,2	-4,4	0,2
Individuální spotřeba	6,8	9,1	1,1	4,1	5,3	4,5	8,1	-0,2	0,7	0,6

Pozn.: 1) Sociální dávky, které mají sloužit domácnostem k pokrytí nákladů či ztrát plynoucích z existence nebo vzniku určitých rizik nebo potřeb. Jedná se především o dávky vyplacené v případě stáří, invalidity, nemoci, mateřství, nezaměstnanosti, pracovního úrazu, nemoci z povolání, náhlé sociální potřeby apod.

2) Transakce rozdělování kapitálu, které neovlivňují velikost běžného důchodu příjemce ani plátce takové transakce, ale velikost jejich čistého jmění. Mohou probíhat v peněžní i naturální formě.

3) Kapitálové transfery v peněžní i naturální podobě, které vládní instituce poskytují k celkovému nebo částečnému financování tvorby hrubého fixního kapitálu.

4) Hodnota kolektivních služeb poskytovaných celé společnosti nebo jejich specifickým skupinám, tj. výdaje na veřejné služby, obranu, bezpečnost, justici, ochranu zdraví, životní prostředí, vědu a výzkum, rozvoj infrastruktury a hospodářství.

Zdroj: ČSÚ (2013b), MF ČR.

Tabulka B.8: Výdaje sektoru vládních institucí*(v % HDP)*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Výdaje celkem	50,0	43,3	43,0	42,0	41,0	41,1	44,7	43,7	43,0	44,5
Náhrady zaměstnancům	8,0	7,6	7,6	7,5	7,3	7,3	7,8	7,5	7,3	7,3
Mezispotřeba	7,3	6,6	6,6	6,3	6,0	5,9	6,3	6,2	5,8	5,7
Sociální dávky jiné než naturální	12,8	12,3	12,0	12,2	12,5	12,4	13,5	13,6	13,7	13,9
Naturální sociální dávky	5,7	5,6	5,5	5,2	5,1	5,2	5,8	5,9	5,9	6,1
Důchody z vlastnictví	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,5
Úroky	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,5
Ostatní důchody z vlastnictví	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dotace	2,5	2,0	1,7	1,8	1,7	1,6	2,0	1,9	2,1	2,0
Tvorba hrubého fixního kapitálu	6,8	4,2	4,3	4,5	4,2	4,6	5,1	4,3	3,6	3,1
Kapitálové transfery	4,6	3,0	4,9	3,6	2,1	2,7	2,4	1,6	1,5	3,2
Investiční dotace	1,4	1,3	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9
Ostatní kapitálové transfery	3,3	1,7	3,7	2,4	1,1	1,8	1,5	0,7	0,5	2,3
Ostatní výdaje	1,3	1,1	-0,7	-0,1	1,1	0,5	0,4	1,4	1,7	1,8
Výdaje na konečnou spotřebu	22,7	21,5	21,4	20,7	19,8	19,7	21,5	21,3	20,6	20,7
Kolektivní spotřeba	11,5	10,3	10,8	10,4	9,9	9,9	10,6	10,5	9,9	9,9
Individuální spotřeba	11,2	11,2	10,6	10,3	9,9	9,9	10,9	10,8	10,7	10,8

Zdroj: ČSÚ (2013b), MF ČR.

Tabulka B.9: Výdaje subsektoru ústředních vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Výdaje celkem	997	907	944	982	1061	1103	1155	1139	1129	1195
Náhrady zaměstnancům	109	111	121	128	137	143	150	146	139	143
Mezispotřeba	97	94	104	101	107	108	113	111	103	101
Sociální dávky jiné než naturální	333	347	363	395	437	454	485	492	501	530
Naturální sociální dávky	5	4	3	3	2	2	3	4	5	9
Úroky	26	29	32	33	37	36	45	50	51	54
Dotace	38	31	24	29	30	30	37	28	37	34
Tvorba hrubého fixního kapitálu	128	62	77	81	87	97	96	74	55	48
Kapitálové transfery	118	88	148	117	74	102	93	61	60	118
Ostatní výdaje	143	140	72	95	150	131	134	174	178	157
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	16,9	-9,0	4,1	4,0	8,1	3,9	4,7	-1,3	-0,9	5,8
Náhrady zaměstnancům	0,4	1,9	9,1	6,1	6,7	4,2	5,0	-2,3	-5,2	3,2
Mezispotřeba	11,9	-3,7	11,5	-3,2	6,4	0,6	4,4	-1,7	-6,9	-1,7
Sociální dávky jiné než naturální	3,4	4,2	4,5	8,7	10,6	3,9	6,8	1,4	2,0	5,7
Naturální sociální dávky	-20,2	-12,5	-22,8	-7,2	-23,9	-18,2	36,6	53,3	20,0	83,4
Úroky	-6,0	11,1	11,1	3,4	12,4	-2,2	23,8	9,9	3,1	6,3
Dotace	-0,2	-17,5	-23,4	22,2	2,2	0,2	23,1	-24,7	32,5	-7,8
Tvorba hrubého fixního kapitálu	278,1	-51,5	24,0	4,9	7,8	10,9	-1,3	-22,2	-25,4	-12,8
Kapitálové transfery	-9,1	-25,4	67,8	-21,1	-36,7	38,1	-8,9	-34,5	-1,7	97,7
Ostatní výdaje	43,4	-1,7	-48,9	32,7	57,4	-12,4	2,3	29,5	2,4	-12,0

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.10: Výdaje subsektoru místních vládních institucí

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mln. Kč</i>										
Výdaje celkem	342	352	354	385	397	421	453	448	436	392
Náhrady zaměstnancům	103	109	114	121	129	133	139	135	137	135
Mezispotřeba	97	98	99	109	109	118	123	121	118	116
Sociální dávky jiné než naturální	12	12	12	13	20	23	24	26	26	4
Naturální sociální dávky	2	3	3	3	3	3	3	2	3	0
Úroky	2	3	2	2	3	3	2	2	2	2
Dotace	29	26	29	31	31	33	38	44	43	44
Tvorba hrubého fixního kapitálu	53	60	54	69	65	79	95	89	84	70
Kapitálové transfery	33	33	28	26	28	20	16	17	12	10
Ostatní výdaje	11	10	11	11	10	10	12	12	12	11
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	22,2	3,0	0,4	9,0	3,0	6,0	7,5	-1,0	-2,6	-10,2
Náhrady zaměstnancům	27,3	5,7	5,1	6,1	6,1	3,8	4,3	-2,7	1,3	-1,7
Mezispotřeba	13,7	0,8	1,7	9,5	0,6	7,4	4,3	-1,4	-2,1	-1,7
Sociální dávky jiné než naturální	15,6	0,6	3,8	7,3	47,7	17,4	6,8	7,3	-2,5	-85,3
Naturální sociální dávky	69,9	4,5	2,4	8,9	19,0	-11,3	0,2	-16,4	11,1	-99,0
Úroky	18,0	28,3	-26,5	8,2	15,8	17,7	-21,8	-33,2	-5,8	19,6
Dotace	60,7	-10,2	11,6	6,3	-0,1	4,4	17,1	14,9	-1,1	0,9
Tvorba hrubého fixního kapitálu	21,2	13,7	-9,8	26,6	-5,7	20,7	21,1	-6,7	-5,7	-16,6
Kapitálové transfery	14,9	-1,0	-14,2	-5,8	5,0	-27,5	-21,2	9,3	-33,0	-11,3
Ostatní výdaje	8,9	-11,3	19,6	-7,0	-9,7	1,4	23,8	-2,8	7,1	-8,6

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.11: Výdaje subsektoru fondů sociálního zabezpečení

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mln. Kč</i>										
Výdaje celkem	151	162	170	173	187	201	222	224	228	231
Náhrady zaměstnancům	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4
Mezispotřeba	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2
Sociální dávky jiné než naturální	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0
Naturální sociální dávky	146	156	164	168	181	194	213	216	220	224
Úroky	0	0	0	-	0	0	0	-	0	-
Dotace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tvorba hrubého fixního kapitálu	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1
Kapitálové transfery	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní výdaje	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
<i>růst v %</i>										
Výdaje celkem	5,8	7,2	5,0	1,9	8,3	7,1	10,5	1,2	1,5	1,6
Náhrady zaměstnancům	5,4	2,7	5,7	5,3	6,5	12,0	9,6	-0,2	-2,3	-4,5
Mezispotřeba	22,9	1,4	8,0	-13,3	10,5	22,2	26,1	10,0	-22,5	-13,5
Sociální dávky jiné než naturální	-	-	-	100,0	-	-	600,0	0,0	-28,6	-30,0
Naturální sociální dávky	6,0	7,4	4,8	2,2	8,3	6,8	10,2	1,1	1,9	1,8
Úroky	-33,3	-25,0	-66,7	-	-	-50,0	0,0	-	-	-
Dotace	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tvorba hrubého fixního kapitálu	-30,5	11,1	19,1	-41,7	-0,4	64,4	48,4	-15,7	-14,1	-30,3
Kapitálové transfery	-18,6	74,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostatní výdaje	-70,6	-35,4	571,4	27,7	23,9	-15,5	7,7	14,8	25,3	48,6

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.12: Saldo sektoru vládních institucí podle subsektorů

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Sektor vládních institucí	-180	-83	-101	-80	-27	-86	-218	-183	-125	-169
Ústřední vládní instituce	-162	-77	-100	-82	-56	-91	-186	-155	-104	-160
Místní vládní instituce	-14	-4	-1	-9	13	-5	-22	-19	-14	-2
Fondy sociálního zabezpečení	-5	-3	0	12	16	10	-11	-9	-7	-7
<i>v % HDP</i>										
Sektor vládních institucí	-6,7	-2,8	-3,2	-2,4	-0,7	-2,2	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4
Ústřední vládní instituce	-6,0	-2,6	-3,2	-2,4	-1,5	-2,4	-4,9	-4,1	-2,7	-4,2
Místní vládní instituce	-0,5	-0,1	0,0	-0,3	0,4	-0,1	-0,6	-0,5	-0,4	-0,1
Fondy sociálního zabezpečení	-0,2	-0,1	0,0	0,4	0,4	0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.13: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>mld. Kč</i>										
Dluh sektoru vládních institucí	768	848	885	948	1023	1104	1286	1437	1569	1759
Oběživo a vklady	4	3	1	0	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	528	634	698	789	871	951	1111	1260	1388	1576
Půjčky	236	211	187	159	152	153	175	177	181	183
Dluh ústředních vládních institucí	719	783	813	867	939	1016	1189	1343	1471	1653
Oběživo a vklady	4	3	1	0	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	517	612	675	766	848	929	1096	1246	1375	1565
Půjčky	197	169	137	101	90	87	94	96	96	88
Dluh místních vládních institucí	59	72	79	87	88	92	99	97	100	109
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	12	23	24	23	23	23	16	16	14	14
Půjčky	47	49	55	64	65	69	82	81	86	95
Dluh fondů sociálního zabezpečení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>růst v %</i>										
Dluh sektoru vládních institucí	10,6	10,4	4,4	7,1	7,9	7,9	16,4	11,8	9,2	12,1
Oběživo a vklady	-83,8	-28,6	-78,3	-96,3	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	23,6	19,9	10,2	12,9	10,5	9,2	16,8	13,4	10,2	13,5
Půjčky	-3,0	-10,5	-11,6	-14,5	-4,4	0,4	14,1	1,2	2,3	1,3
Dluh ústředních vládních institucí	10,0	8,9	3,8	6,6	8,3	8,2	17,1	12,9	9,5	12,4
Oběživo a vklady	-83,8	-28,6	-78,3	-96,3	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	24,6	18,2	10,3	13,5	10,7	9,5	18,0	13,7	10,4	13,8
Půjčky	-7,5	-14,6	-18,5	-26,6	-10,4	-4,2	7,9	3,2	-1,0	-7,6
Dluh místních vládních institucí	18,1	22,1	9,8	9,5	2,1	3,9	7,4	-1,8	3,0	9,6
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-3,4	90,7	5,8	-3,5	0,6	0,0	-30,4	-2,1	-11,5	1,7
Půjčky	25,1	4,8	11,7	15,1	2,6	5,3	20,2	-1,7	5,8	10,9
Dluh fondů sociálního zabezpečení	-19,8	-25,7	17,5	-30,5	-69,1	62,7	-56,3	-7,1	415,4	-9,5
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Půjčky	-19,8	-25,7	17,5	-30,5	-69,1	62,7	-56,3	-7,1	415,4	-9,5

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. dluh v držení jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí, je vyloučen.

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.14: Dluh sektoru vládních institucí podle finančních instrumentů*(v % HDP)*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dluh sektoru vládních institucí	28,6	28,9	28,4	28,3	27,9	28,7	34,2	37,8	40,8	45,8
Oběživo a vklady	0,1	0,1	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	19,7	21,6	22,4	23,5	23,8	24,7	29,6	33,2	36,1	41,0
Půjčky	8,8	7,2	6,0	4,8	4,2	4,0	4,6	4,7	4,7	4,8
Dluh ústředních vládních institucí	26,7	26,7	26,1	25,9	25,6	26,4	31,6	35,3	38,3	43,0
Oběživo a vklady	0,1	0,1	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	19,2	20,9	21,7	22,8	23,2	24,1	29,2	32,8	35,8	40,7
Půjčky	7,3	5,8	4,4	3,0	2,5	2,3	2,5	2,5	2,5	2,3
Dluh místních vládních institucí	2,2	2,5	2,5	2,6	2,4	2,4	2,6	2,6	2,6	2,8
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	0,4	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4
Půjčky	1,8	1,7	1,8	1,9	1,8	1,8	2,2	2,1	2,2	2,5
Dluh fondů sociálního zabezpečení	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oběživo a vklady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cenné papíry jiné než účasti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Půjčky	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Pozn.: Vládní dluh je definován následujícími finančními instrumenty: oběživo a depozita, emitované cenné papíry jiné než účasti s vyloučením finančních derivátů a úvěry (půjčky). Vládní dluh je vyjádřen v nominální hodnotě, která je považována za ekvivalent jmenovité hodnoty (face value). Vládní dluh je konsolidován, tzn. dluh v držení jiných subjektů v subsektoru, resp. sektoru vládních institucí, je vyloučen.

Zdroj: ČSÚ (2013b).

Tabulka B.15: Saldo a dluh vládního sektoru zemí EU (2009–2013)
(v % HDP)

	Saldo					Dluh				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
EU27	-6,9	-6,5	-4,4	-4,0	.	74,6	80,0	82,5	85,3	.
EA17¹	-6,4	-6,2	-4,2	-3,7	-2,6	80,0	85,4	87,3	90,6	.
Belgie	-5,6	-3,8	-3,7	-3,9	-2,5	95,7	95,5	97,8	99,6	99,9
Bulharsko	-4,3	-3,1	-2,0	-0,8	-1,3	14,6	16,2	16,3	18,5	17,9
Česká republika	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4	-2,8	34,2	37,8	40,8	45,8	48,5
Dánsko	-2,7	-2,5	-1,8	-4,0	-2,4	40,7	42,7	46,4	45,8	43,9
Estonsko	-2,0	0,2	1,2	-0,3	-0,5	7,2	6,7	6,2	10,1	11,9
Finsko	-2,5	-2,5	-0,8	-1,9	-1,9	43,5	48,6	49,0	53,0	56,3
Francie	-7,5	-7,1	-5,3	-4,8	-3,7	79,2	82,4	85,8	90,2	93,6
Irsko	-13,9	-30,8	-13,4	-7,6	-7,5	64,8	92,1	106,4	117,6	123,3
Itálie	-5,5	-4,5	-3,8	-3,0	-2,9	116,4	119,3	120,8	127,0	130,4
Kypr	-6,1	-5,3	-6,3	-6,3	-6,0	58,5	61,3	71,1	85,8	96,8
Litva	-9,4	-7,2	-5,5	-3,2	-2,5	29,3	37,9	38,5	40,7	39,7
Lotyšsko	-9,8	-8,1	-3,6	-1,2	-1,4	36,9	44,4	41,8	40,7	44,5
Lucembursko	-0,8	-0,9	-0,2	-0,8	-0,7	15,3	19,2	18,3	20,8	23,9
Maďarsko	-4,6	-4,3	4,3	-1,9	-2,7	79,8	81,8	81,4	79,2	78,1
Malta	-3,7	-3,6	-2,8	-3,3	-2,7	66,4	67,4	70,3	72,1	74,2
Německo	-3,1	-4,1	-0,8	0,2	-0,3	74,5	82,4	80,4	81,9	80,4
Nizozemsko	-5,6	-5,1	-4,5	-4,1	-3,3	60,8	63,1	65,5	71,2	74,0
Polsko	-7,4	-7,9	-5,0	-3,9	-3,5	50,9	54,8	56,2	55,6	55,8
Portugalsko	-10,2	-9,8	-4,4	-6,4	-5,5	83,7	94,0	108,3	123,6	122,4
Rakousko	-4,1	-4,5	-2,5	-2,5	-2,3	69,2	72,0	72,5	73,4	73,6
Rumunsko	-9,0	-6,8	-5,6	-2,9	-2,4	23,6	30,5	34,7	37,8	38,6
Řecko	-15,6	-10,7	-9,5	-10,0	-1,9	129,7	148,3	170,3	156,9	173,7
Slovensko	-8,0	-7,7	-5,1	-4,3	-2,9	35,6	41,0	43,3	52,1	54,4
Slovinsko	-6,2	-5,9	-6,4	-4,0	-4,2	35,0	38,6	46,9	54,1	59,5
Španělsko	-11,2	-9,7	-9,4	-10,6	-4,5	53,9	61,5	69,3	84,2	90,3
Švédsko	-0,7	0,3	0,2	-0,5	-1,4	42,6	39,4	38,4	38,2	42,0
Spojené království²	-11,5	-9,6	-7,8	-5,6	-6,8	73,9	80,0	86,4	90,7	94,9

Pozn.: 1) 17 současných zemí eurozóny – Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.

2) Data za finanční rok (1. duben roku t až 31. březen roku t+1), která jsou směrodatná pro postup při nadměrném schodku.

Zdroj: Eurostat (2013a, 2013b). Údaje pro Spojené království za rok 2013 vycházejí z jeho Notifikace.

Tabulka B.16: Transakce vládního sektoru zemí EU (2012)

(v % HDP)

	Příjmy	Výdaje	Náhrady zaměstnan.	Peněžitě sociální dávky	Spotřeba ¹	Investice ²	Úroky placené
EU27	45,4	49,4	10,7	16,9	21,7	2,3	2,9
EA17³	46,2	49,9	10,5	17,6	21,6	2,1	3,1
Belgie	50,8	54,8	12,8	17,6	24,8	1,7	3,5
Bulharsko	34,9	35,7	8,9	11,7	15,6	3,3	0,9
Česká republika	40,1	44,5	7,3	13,9	20,7	3,1	1,5
Dánsko	55,5	59,6	18,4	17,3	28,6	2,5	1,8
Estonsko	40,2	40,5	10,8	11,3	19,6	5,6	0,2
Finsko	53,7	56,0	14,3	18,5	24,8	2,6	1,4
Francie	51,7	56,6	13,2	19,8	24,6	3,1	2,6
Irsko	34,6	42,1	11,5	15,0	17,8	2,0	3,6
Itálie	47,7	50,6	10,6	19,9	20,1	1,9	5,4
Kypr	40,0	46,3	15,8	15,0	19,2	2,7	3,2
Litva	32,9	36,2	9,6	12,1	17,6	3,9	1,9
Lotyšsko	35,2	36,5	9,1	9,8	15,3	3,9	1,4
Lucembursko	42,1	43,0	8,1	15,4	16,9	3,9	0,4
Maďarsko	46,5	48,5	9,9	15,4	20,3	3,0	4,3
Malta	40,5	43,9	13,5	13,1	21,4	3,1	3,2
Německo	45,2	45,0	7,7	16,3	19,5	1,5	2,5
Nizozemsko	46,4	50,4	9,7	12,1	28,4	3,4	1,8
Polsko	38,4	42,3	9,7	14,2	17,9	4,6	2,8
Portugalsko	41,0	47,4	9,9	18,0	18,3	1,8	4,4
Rakousko	48,7	51,2	9,4	19,1	18,8	1,0	2,6
Rumunsko	33,5	36,4	7,8	11,3	15,7	4,6	1,8
Řecko	44,7	54,8	12,5	20,0	20,6	1,8	5,0
Slovensko	33,1	37,4	7,0	13,7	17,5	1,9	1,9
Slovinsko	45,0	49,0	12,6	17,6	20,6	2,9	2,1
Španělsko	36,4	47,0	11,1	16,1	20,1	1,7	3,0
Švédsko	51,3	52,0	14,2	14,5	26,9	3,5	0,9
Spojené království	42,2	48,5	10,8	15,7	22,0	2,1	3,0

Pozn.: 1) Kolektivní a individuální spotřeba vládního sektoru.

2) Tvorba hrubého fixního kapitálu.

3) 17 současných zemí eurozóny – Belgie, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.

Zdroj: Eurostat (2013a).

C Seznamy tematických kapitol a boxů předchozích Fiskálních výhledů ČR

Seznam tematických kapitol Fiskálních výhledů ČR

Publikováno	Téma kapitoly
Duben 2007	Fiskální pravidla
Říjen 2007	Vybrané aspekty systému státních záruk realizovaného v České republice v letech 1993 až 2006
Květen 2008	Rovná daň v praxi
Říjen 2008	Fiskální dopady přílivu prostředků z fondů Evropské unie
Květen 2009	Koncept akruálních daní a metoda jejich výpočtu v České republice
Říjen 2009	Dlouhodobé fiskální projekce
Říjen 2010	Vybrané principy partnerství veřejného a soukromého sektoru a jeho dopady na hospodaření vládního sektoru
Listopad 2011	Příčiny evropské dluhové krize a její důsledky pro české veřejné finance
Listopad 2012	Zavedení dobrovolného fondového penzijního pilíře a jeho dopady na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí

Seznam tematických boxů Fiskálních výhledů ČR

Publikováno	Téma boxu
Duben 2007	Box 1: Metodika peněžních toků Box 2: Produkce sektoru vládních institucí Box 3: Výdaje na konečnou spotřebu vládních institucí Box 4: Vztah mezi deficitem a dluhem (tzv. stock-flow adjustment) Box 5: Metodika národních účtů ESA 95 Box 6: Rozdíly mezi metodikou fiskálního cílení (rozpočtový výhled, výdajové rámce) a metodikou národních účtů ESA 95 (maastrichtská kritéria, Konvergenční program)
Říjen 2007	Box 1: Zachycení garancí v systému národních účtů ESA 95 Box 2: Zaznamenávání státních garancí v rámci mezinárodního statistického standardu GFSM 2001 Box 3: Nejvýznamnější nestandardní státní garance
Květen 2008	Box 1: Vyhodnocení chyby predikce vládního salda v roce 2007
Květen 2009	Box 1: Přehled opatření Národního protikrizového plánu vlády s dopady na veřejné rozpočty v roce 2009 (založeno na roční bázi) Box 2: Dekompozice salda Box 3: Rozdíly mezi hotovostní a akruální výší DPH
Říjen 2009	Box 1: Dopady protikrizových opatření Box 2: Úsporná opatření pro rok 2010
Říjen 2010	Box 1: Metodika (přechod z GFS 1986 na GFS 2001) Box 2: Opatření ke snížení schodků hospodaření sektoru vlády v metodice ESA 95, vztaženo k střednědobému výhledu z roku 2009 Box 3: Návrh důchodové reformy
Květen 2011	Box 1: Rozhodnutí Ústavního soudu ČR a veřejné finance
Listopad 2011	Box 1: Vybrané změny v metodických přístupech statistiky vládního sektoru Box 2: Vypořádání majetkových vztahů státu a církví
Květen 2012	Box 1: Úrazové pojištění – současný stav věci Box 2: Pakt stability a růstu versus Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v HMU
Listopad 2012	Box 1: Čerpání prostředků z EU a dopady na saldo veřejných financí Box 2: Evropský systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
Květen 2013	Box 1: Satelitní účet veřejného sektoru Box 2: Sedmé rozšíření Evropské unie – Chorvatsko

Ministerstvo financí České republiky

Odbor Finanční politika

Letenská 15

118 10 Praha 1

<http://www.mfcr.cz>